

Migracioni profil Bosne i Hercegovine

za 2015. godinu

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE za 2015. godinu

Površina: **51.209 km²**

Ukupna dužina granice: **1.604 km**

Ukupan broj graničnih prelaza: **83**

Sadržaj

Sažetak	7
I UVOD	11
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	12
2. Dostupnost i kvalitet podataka	13
3. Nivo usklađenosti sa Uredbom EU 862/2007.....	14
4. Obavljene konsultacije.....	14
II MIGRACIONI PROFIL BIH.....	15
1. Vize	15
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	15
1.2. Vize izdate na granici.....	17
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice.....	21
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	22
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	25
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	28
3.1. Privremeni boravak	28
3.2. Stalni boravak	34
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	37
4.1. Otkaz boravka	38
4.2. Rješenja o protjerivanju.....	39
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor.....	40
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	41
5. Povratak neregularnih migranata	42
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a	42
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a	45
5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	47
5.4. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji.....	49
5.4.1. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji	49
5.4.2. Prihvat i povratak po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	50
5.5. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH	52
6. Međunarodna zaštita (azil)	54

7. Izdate radne dozvole strancima	61
8. Sticanje državljanstva BiH	65
9. Emigracija iz BiH.....	67
9.1. Opšta procjena migracionih tokova.....	67
9.2. Broj emigranata	70
9.3. Status emigranata	72
9.4. Novčane doznake.....	74
10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.....	77
A N E K S I	87

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem pravovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da obezbijedi Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obaveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima, koja je od strane Evropske komisije prezentovana vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.“

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je 15.12.2010. godine rezultiralo sticanjem bezviznog režima za državljane Bosne i Hercegovine.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća

ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2015. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljeništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2006. do 2015. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2014. i 2015. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2015. godinu.

Migracioni profil BiH za 2015. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, povratak neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2015. godini izdala su 16.970 viza, što predstavlja povećanje od 3,79% u odnosu na 2014. godinu kada je izdata 16.351 viza, a posmatrano po godinama od 2006. do 2009. godine uočava se stalni trend pada broja izdatih viza, da bi od 2010. godine otpočeo stalni rast broja izdatih viza i kulminaciju dostigao u 2015. godini.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2015. godini izdato 120 viza što je za 106,90% više nego u 2014. godini kada je na granici izdato 58 viza, a posmatrano po godinama uočava se od 2006. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u prošloj godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2015. godini je iznosio 2.432 i povećan je za 22,40% u odnosu na 2014. godinu kada je odbijeno 1.987 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2015. godini iznosio je 179 (133 ilegalnih ulazaka i 46 ilegalna izlaska iz BiH) i smanjen je za 5,29% u odnosu na 2014. godinu kada je iznosio 189 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobrena su 12.633 privremena boravka u 2015. godini što je za 14,62% više nego u 2014. godini kada su odobrena 11.022 privremena boravka. Posmatrano po godinama od 2006. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH, osim u 2011. godini kada je došlo do blagog pada.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 808 stalnih boravaka u 2015. godini što je povećanje za 5,90% u odnosu na 2014. godinu kada su odobrena 763 stalna boravka i posmatrano u periodu od posljednjih 10 godina to predstavlja maksimalan broj odobrenih stalnih boravaka u BiH.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2015. godini je iznosio 670, što je smanjenje od 18% u odnosu na 2014. godinu kada je otkazano 817 bezviznih ili privremenih boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2015. godini zabilježeno je također smanjenje od 24,10% gdje su otkazana 63 stalna boravka, za razliku od 2014. godine kada je taj broj iznosio 83.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2015. godini je 294, što je smanjenje od 22,63% u odnosu na 2014. godinu kada je doneseno ukupno 380 rješenja o protjerivanju. Također u 2015. godini su izdata 52 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno su 193 stranaca stavljena pod nadzor u Imigracioni centar u 2015. godini što je smanjenje od 11,47% u odnosu na 2014. godinu kada je taj broj iznosio 218.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2015. godine, donešeno je 5 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a što je isti broj bio i u 2014. godini.

5. Povratak neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2015. godini dobrovoljno je vraćeno 197 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je vraćeno na ovaj način od 2006. do 2015. godine 927 bh. državljana.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednje četiri godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla, a ukupno su na ovaj način vraćena od 2006. do 2015. godine 899 strana državljana iz BiH.

5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima u 2015. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 179 stranaca, dok je u 2014. godini taj broj iznosio 169.

5.4. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2015. godini prihvaćena su 974 bh. državljana, a od toga broja 860 bh. državljana je primljeno po osnovu zahtjeva za readmisiju gdje je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom u 2015. godini prihvaćena su 42 državljana trećih zemalja, što je za 13 osoba manje nego u 2014. godini.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Međunarodnu zaštitu (azil) u BiH zatražilo je 46 osoba u 2015. godini, dok je 2014. godine taj broj iznosio 45. Ukupno od 2006. do 2015. godine međunarodnu zaštitu (azil) u BiH je zatražilo 1.170 osoba.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2015. godini je izdato 2.465, što predstavlja povećanje od 12,20% u odnosu na 2014. godinu kada je taj broj iznosio 2.197 radnih dozvola.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2015. godini dobila je 641 osoba što predstavlja smanjenje od 5,18% u odnosu na 2014. godinu, a najviše državljanstava BiH stekli su državljani Srbije i Hrvatske (98,13%).

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI), prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjenjuje da ukupan broj osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine (što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika) iznosi najmanje 2 miliona.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracionu politiku.

U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti 24.09.2009. godine donijelo Odluku o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09). Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Dostavljene statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti Sektor za imigraciju prikuplja, obrađuje i analizira u svrhu praćenja migracionih tokova i redovnog godišnjeg ažuriranja Migracionog profila BiH koji uključuje podatke o legalnoj i ilegalnoj migraciji.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i kreira izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljanu u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu u BiH. Tabele obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2015. godinu. Također, u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog mehanizma praćenja migracionih tokova i izrade Migracionog profila BiH, po istoj metodologiji kreirane su i tabele koje se odnose na sticanje državljanstva BiH, na državljanu BiH u smislu njihove emigracije, dobrovoljnog povratka i izdatih radnih dozvola za strane državljanu u BiH. Tabele su dizajnirane u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima, naročito u skladu sa *Uredbom br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća o statistikama Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti*, kojom se državama članicama nalaže harmonizovano izvještavanje o migracionim tokovima i međunarodnoj zaštiti, te u skladu sa modelima migracionih profila UN-a i IOM-a.

U skladu sa navedenom uredbom tabele su dostavljene postupajućim organima u oblasti migracije i međunarodne zaštite u BiH i razvrstane su po: državljanstvu, državi rođenja, polu i dobnim grupama.

Nakon dostavljenih popunjenih tabela od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2006. do 2015. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2014. i 2015. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2015. godinu.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj dužini državne granice preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za period 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prelaza u BiH je *Odluka o određivanju*

graničnih prelaza u BiH broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Sl. glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitet podataka. Većina institucija, organizacija i agencija je uspjela dostaviti osnovne podatke do zadatog roka.

Analiza je pokazala da većina postupajućih organa vodi operativne i detaljne evidencije o strancima i postupcima vezanim za strance u BiH, ali i da ove evidencije nisu u potpunosti prilagođene statističkom praćenju tokova i stanja migracije i međunarodne zaštite i statističkom izvještavanju, kako to nalaže evropski standard. Iz ovih razloga, navedeni organi nisu bili u mogućnosti, na jednostavan i brz način, dobiti podatke iz svojih evidencija i uključiti ih u dostavljene tabele, već su većinom bili u situaciji računati podatke i unositi ih u dostavljene tabele ali sa još uvijek nedovoljnom automatizacijom. Većina postupajućih organa, mada ne u svim slučajevima, bili su u mogućnosti dostaviti podatke razvrstane prema državi porijekla (ili rođenja), te dobi i polu.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Agencija za rad i zapošljavanje BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

Zbog nepostojanja mehanizma za prikupljanje podataka o iseljeništvu iz BiH, ove podatke nije moguće razvrstati po dobi i spolu. Podaci prikupljeni putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH kao i organizacija i udruženja iseljenika BiH u tim zemljama predstavljaju samo procjene s obzirom da se u istim ne vodi nikakva evidencija o državljanima BiH koji žive u inostranstvu. Što se tiče poglavlja vezanog za „Emigraciju iz BiH“, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizu stanja iseljništva jednim dijelom zasniva na ovim procjenama, ali i zvaničnim podacima nadležnih institucija zemalja prijema o građanima BiH.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadatim tabelama i podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, te analiza Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2015. godinu. **On predstavlja do sada urađeni osmi Migracioni profil BiH na godišnjem nivou.**

3. Nivo usklađenosti sa Uredbom EU 862/2007

Uredba br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća o statistikama Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti poslužila je kao okvir za definisanje evropskog standarda u smislu prikupljanja statističkih podataka o migraciji i međunarodnoj zaštiti. Države članice EU su, prema ovoj Uredbi, koja propisuje da je prva referentna godina za prikupljanje podataka 2008. godina, dužne Eurostat-u dostavljati podatke predviđene Uredbom. Uredba daje osnovne definicije pojmova i postupaka migracije i međunarodne zaštite. Međutim, za prvu referentnu godinu Uredba predviđa mogućnost dostavljanja podataka prema definicijama predviđenim zakonodavstvima država članica, uz obavještanje Eurostat-a o eventualnim razlikama u odnosu na definicije Uredbe.

S obzirom da je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ detaljno analizirala Uredbu 862/2007, date su i konkretne preporuke za usklađivanje bosanskohercegovačkog pravnog okvira sa ovom Uredbom, što je i učinjeno kroz Pravilnik o Centralnoj bazi podataka o strancima. Iz ovog razloga se može smatrati da je pravni okvir BiH za vođenje migracionih statistika u skladu sa principima Uredbe br. 862/2007.

4. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracionog profila BiH za 2015. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 13. aprila 2016. godine Vijeće ministara BiH je na 52. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2015. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uslove. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaje Ministarstvo vanjskih poslova preko Diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

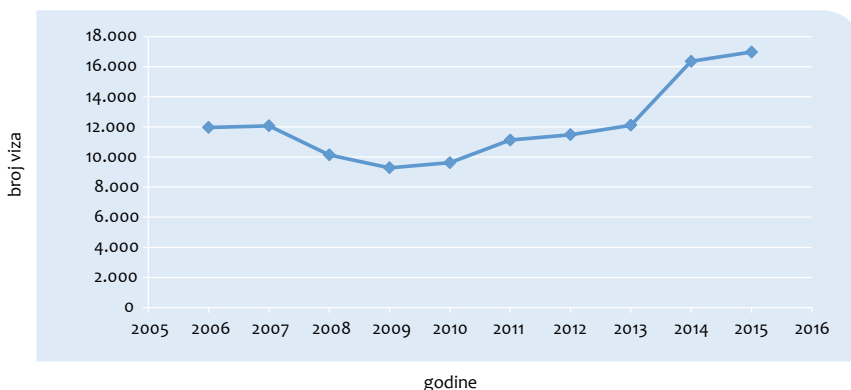
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vize	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970

Grafički prikaz izdatih viza od 2006. do 2015. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKP-ima BiH evidentan je kontinuitet opadajućeg trenda od 2006. do 2009. godine što je rezultat uvođenja naljepnica za vize. Značajan pad u broju izdatih viza u periodu 2008. godine u odnosu na 2007. godinu je posljedica ulaska u Evropsku uniju Rumunije i Bugarske (01.01.2007.), a državljani navedenih zemalja oslobođeni su pribavljanja viza za ulazak u BiH Odlukom Vijeća ministara BiH¹, koja je stupila na snagu 28.06.2007. godine. Kontinuirani pad broja izdatih viza u DKP-ima je nastavljen i u 2009. godini što je rezultat donošenja Odluke Vijeća ministara o vizama² koja je stupila na snagu 24.12.2008. godine. Nakon 2009. godine dolazi do kontinuiranog rasta broja izdatih viza. Što se tiče 2015. godine uočen je porast u broju izdatih viza (3,79%) u odnosu na 2014. godinu.

U cilju definisanja aktuelne problematike u oblasti viza prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2014. i 2015. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

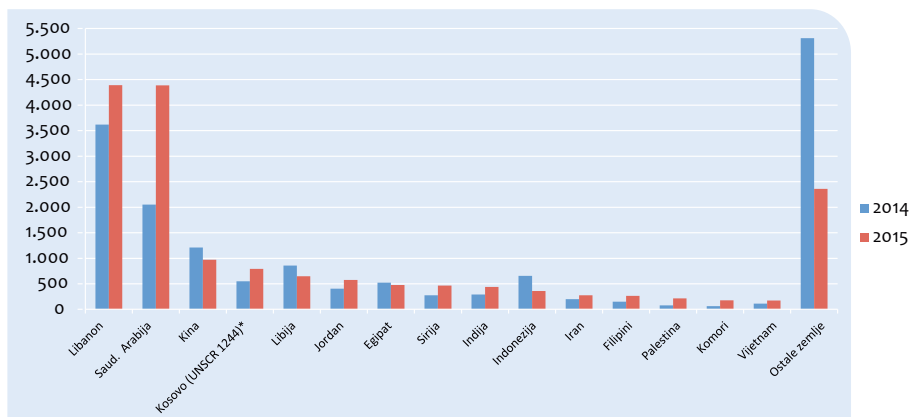
R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Libanon	3.617	4.390	21,37%
2.	Saud. Arabija	2.052	4.386	113,74%
3.	Kina	1.212	971	-19,88%
4.	Kosovo (UNSCR 1244) ³	548	793	44,71%
5.	Libija	857	647	-24,50%
6.	Jordan	405	577	42,47%
7.	Egipat	524	478	-8,78%
8.	Sirija	274	465	69,71%
9.	Indija	290	438	51,03%
10.	Indonezija	657	359	-45,36%
11.	Iran	199	276	38,69%
12.	Filipini	149	264	77,18%
13.	Palestina	78	216	176,92%
14.	Komori	64	178	178,13%
15.	Vijetnam	113	172	52,21%
16.	Ostale zemlje	5.312	2.360	-55,57%
	Ukupno	16.351	16.970	3,79%

1 Odluka o dopunama odluke o određivanju zemalja čiji su državljani izuzeti od viznog režima prilikom ulaska, izlaska ili prelaska preko teritorije BiH („Sl. glasnik BiH“, broj 8/08).

2 Odluka o vizama („Sl. glasnik BiH“, broj 100/08).

3 Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Grafički prikaz izdatih viza u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se smanjenje broja izdatih viza za državljane Indonezije, Libije, Kine i Egipta. Također usljed ukidanja viza krajem 2014. godine došlo je do značajnog smanjenja izdatih viza za državljane Azerbejdžana, Bahreina, Omana i Ujedinjenih Arapskih Emirata. Značajno povećanje broja izdatih viza u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu uočeno je kod državljana Saudijske Arabije, Sirijske Arapske Republike, Kosova (UNSCR 1244), Jordana, Palestine, Komora, Filipina, Vijetnama i Indije. Veliki broj izdatih viza za državljane Libanona prouzrokovan je sve većim interesom državljana te zemlje za vjerskim turizmom i posjeti Međugorju. Također veliki broj izdatih viza za državljane Saudijske Arabije je iz razloga pojačane aktivnosti na organizovanju biznis konferencija. Veliki broj izdatih viza za državljane Kine je po osnovu rada u BiH. Također se uočava značajan broj izdatih viza za državljane Libije, Jordana, Egipta, Sirije, Indije, Indonezije, Irana, Filipina i Palestine. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova broj zaprimljenih zahtjeva u 2015. godini je bio 17.552. U prošloj godini je pozitivno riješeno 16.970 zahtjeva ili 96,68%.

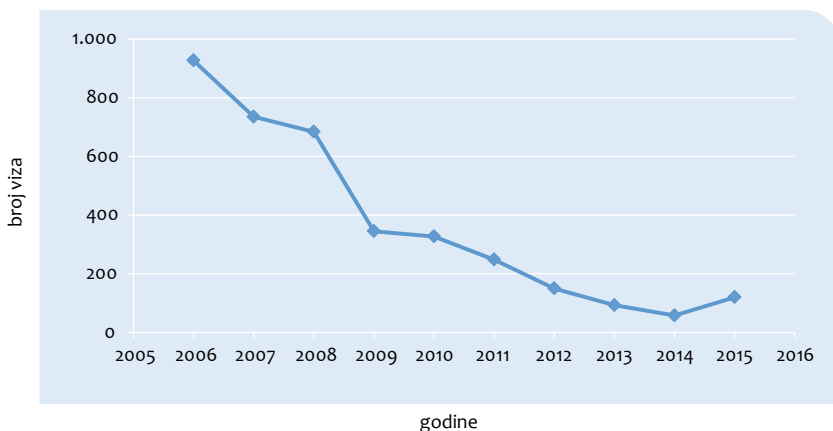
1.2. Vize izdate na granici

Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu BiH, u izuzetnim slučajevima, dozvoljava Graničnoj policiji BiH izdavanje vize na granici pod određenim uslovima (član 36.). Ovakva mogućnost je bila predviđena i prethodnim zakonodavstvom, s tim da je u kategorizaciji viza postojala i Viza F (viza koja se izdaje na granici). Zakonom koji je usvojen u maju 2008. godine, ova vrsta vize više ne postoji, već je propisano da Granična policija BiH, pri izdavanju viza na granici, poštuje novu kategorizaciju, te izdaje samo Vize A (aerodromska tranzitna viza), Viza B (tranzitna viza) i Viza C (viza za kratkoročni boravak za jedan ulazak do 15 dana).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vize	927	735	684	345	327	248	150	93	58	120

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2006. do 2015. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu, od 2006. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim Zakonom definisanim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

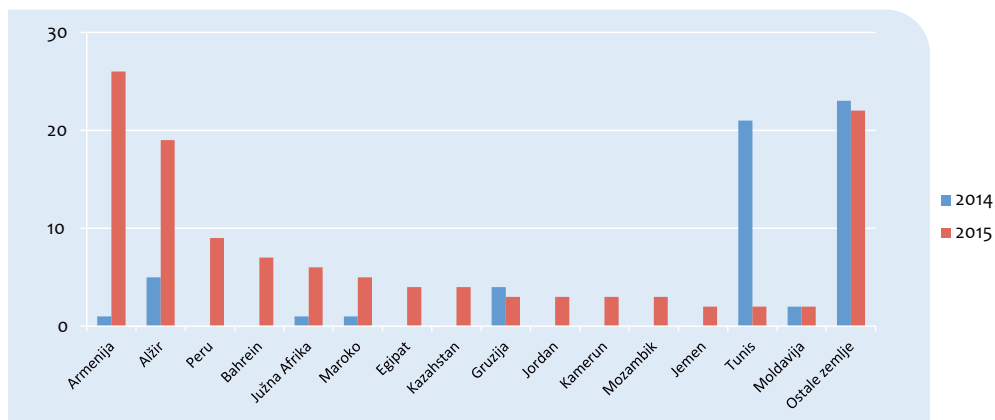
U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2014. i 2015. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Armenija	1	26	2500,00%
2.	Alžir	5	19	280,00%
3.	Peru	-	9	-
4.	Bahrein	-	7	-
5.	Južna Afrika	1	6	500,00%
6.	Maroko	1	5	400,00%
7.	Egipat	-	4	-
8.	Kazahstan	-	4	-

R.br.	Država	2014	2015	%
9.	Gruzija	4	3	-25,00%
10.	Jordan	-	3	-
11.	Kamerun	-	3	-
12.	Mozambik	-	3	-
13.	Jemen	-	2	-
14.	Tunis	21	2	-90,48%
15.	Moldavija	2	2	0,00%
16.	Ostale zemlje	23	22	-4,35%
Ukupno		58	120	106,90%

Grafički prikaz izdatih viza u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

U 2015. godini došlo je do značajnog povećanja izdatih viza na granici (106,98%) i taj broj je iznosio 120 viza i sve su bile Vize C i izdate su od strane JGP Aerodrom Sarajevo. U posljednjih 10 godina zabilježen je stalni opadajući trend do 2014. godine, da bi u 2015. godini došlo do gore navedenog porasta u odnosu na 2014. godinu. S obzirom na opšte postavljene zahtjev i princip smanjenja broja viza koje se izdaju na graničnim prelazima, BiH može izvjestiti o konstantnom smanjenju broja izdatih viza na granici od 2006. godine do 2014. godine. Prema Godišnjem izvještaju o radu Granične policije BiH za 2015. godinu⁴ sve vize na granici su izdate na međunarodnom graničnom prelazu Aerodrom Sarajevo. U 2015. godini izvršeno je poništavanje 7 viza i to kod 4 državljana Dominikanske Republike, jednog državljana Indije i dva državljana Jordana.

U smislu najčešćih država porijekla stranaca kojima se izdaje viza na granici BiH, 2015. godina je pokazala da je najveći broj viza izdat stranim državljanima koji dolaze iz Armenije i Alžira, te da je zabilježen i značajan pad izdatih viza na granici za državljane Tunisa (90%).

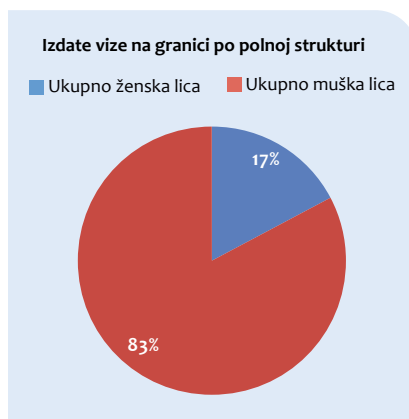
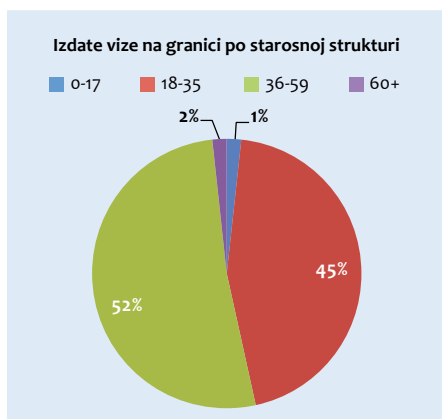
Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2015. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (81%) nego ženama (19%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 18 do 59 godina, s tim da je u prošloj godini najbrojnija populacija bila u dobi od 36 do 59 godina, kao što se vidi i u tabelama i grafikonima koji slijede.

4 Granična policija BiH „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu.“ Sarajevo, januar 2016. godine, str.18.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2014. g.

	Tunis	Azerbejdžan	Sudan	Alžir	Gruzija	Ostale države (od ukupno 14)	Ukupno
0-17	0	1	0	0	0	0	1
18-35	0	1	0	2	1	2	6
36-59	0	2	0	0	0	1	3
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	0	4	0	2	1	3	10
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	14	1	3	0	1	1	20
36-59	7	3	4	3	2	8	27
60+	0	0	0	0	0	1	1
Ukupno muška lica	21	4	7	3	3	10	48
Sveukupno po državljanstvu	21	8	7	5	4	13	58

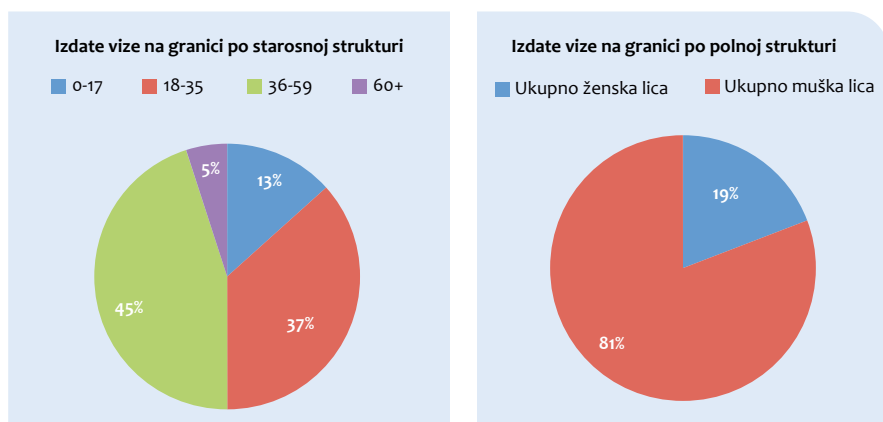
Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2014. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2015. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

	Armenija	Alžir	Peru	Bahrein	Južna Afrika	Ostale države (od ukupno 34)	Ukupno
0-17	0	4	0	1	0	2	7
18-35	0	1	1	4	0	4	10
36-59	1	2	0	1	0	2	6
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	1	7	1	6	0	8	23
0-17	0	5	0	1	0	3	9
18-35	16	1	4	0	2	11	34
36-59	9	5	4	0	4	26	48
60+	0	1	0	0	0	5	6
Ukupno muška lica	25	12	8	1	6	45	97
Sveukupno po državljanstvu	26	19	9	7	6	53	120

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2015. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa Zakonom realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i licima bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim licima, a u skladu sa odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili lice bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH, navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u BiH na osnovu člana 19. i 25. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu BiH, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uslovima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Odbijeni ulasci	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2006. do 2015. godine

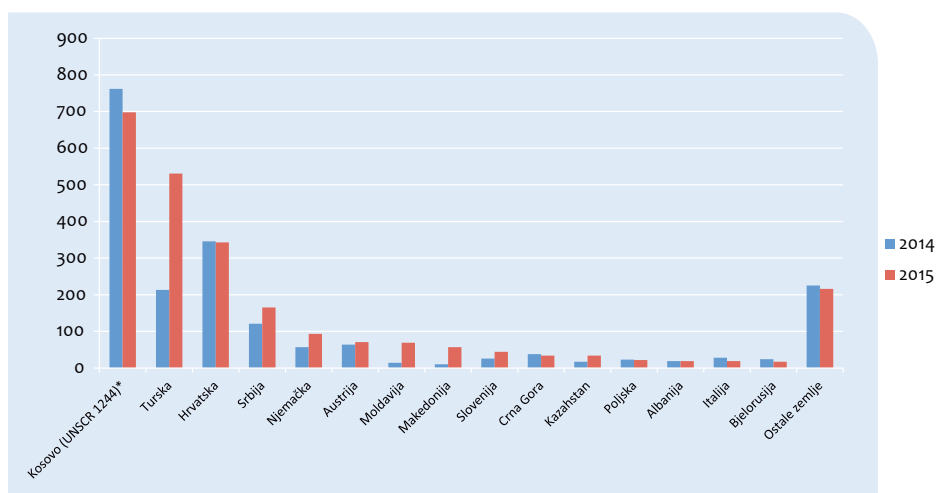
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu uočava se da je od 2006. godine konstantan opadajući trend ovih parametara. Ovakav trend, između ostalog, je i posljedica situacije da je Evropska unija 1. maja 2004. godine proširena sa 10 novih zemalja te im time nije bila potrebna viza za ulazak u BiH. Tokom 2008. godine, broj odbijenih ulazaka u BiH je više nego prepolovljen u odnosu na 2007. godinu. U periodu od 2011. do 2014. godine dolazi do stalnog smanjenja broja odbijenih ulazaka na granici, da bi u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja broja odbijenih ulazaka za 22,40% i iznosio je 2.432 odbijena ulaska.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2014. i 2015. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja odbijanja ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Kosovo (UNSCR 1244)*	762	698	-8,40%
2.	Turska	213	531	149,30%
3.	Hrvatska	346	343	-0,87%
4.	Srbija	121	165	36,36%
5.	Njemačka	57	93	63,16%
6.	Austrija	64	71	10,94%
7.	Moldavija	14	69	392,86%
8.	Makedonija	10	57	470,00%
9.	Slovenija	26	44	69,23%
10.	Crna Gora	38	34	-10,53%
11.	Kazahstan	17	34	100,00%
12.	Poljska	23	22	-4,35%
13.	Albanija	19	19	0,00%
14.	Italija	28	19	-32,14%
15.	Bjelorusija	24	17	-29,17%
16.	Ostale zemlje	225	216	-4,00%
Ukupno		1.987	2.432	22,40%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

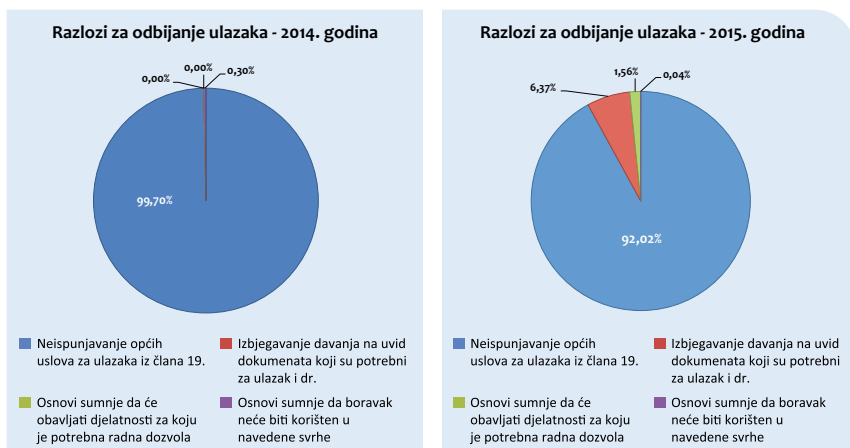

Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2015. godini odnosi se na Kosovo-UNSCR 1244 (698), Tursku (531), Hrvatsku (343) i Srbiju (165), što iznosi 71,42% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. Sličan trend je također zabilježen i u 2013. i 2014. godini. Neophodno je napomenuti da u 2015. godini dolazi da pada broja odbijenih ulazaka koji se odnosi na državljane Italije (32%), Bjelorusije (29%), Crne Gore (10%) i Kosova – UNSCR 1244 (8%). U istom periodu dolazi i do značajnog porasta broja odbijenih ulazaka za državljane Turske (149%), Moldavije (393%) i Makedonije (470%). Tokom 2015. godine odbijen je ulazak u BiH za 2.432 stranca, od toga na kopnenoj granici BiH 1.799, na međunarodnim aerodromima 633 odbijena ulaska. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: neposjedovanje važeće putne isprave (57%); nemogućnost dokazivanja ili pružanja informacija o svrsi namjeravanog boravka (21%); neposjedovanje vize za ulazak,

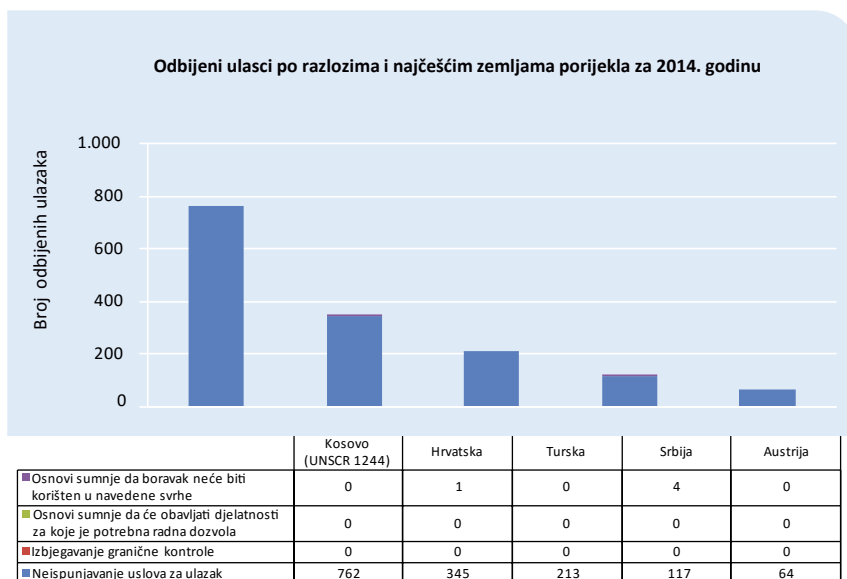
boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom (13,5%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu (5%); izrečene mjere protjerivanja, otkaza boravka ili zabrana ulaska na teritoriju BiH (1%) te ostali razlozi (2,5%).⁵

Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima je zbog neposjedovanja važeće putne isprave i neposjedovanja vize.

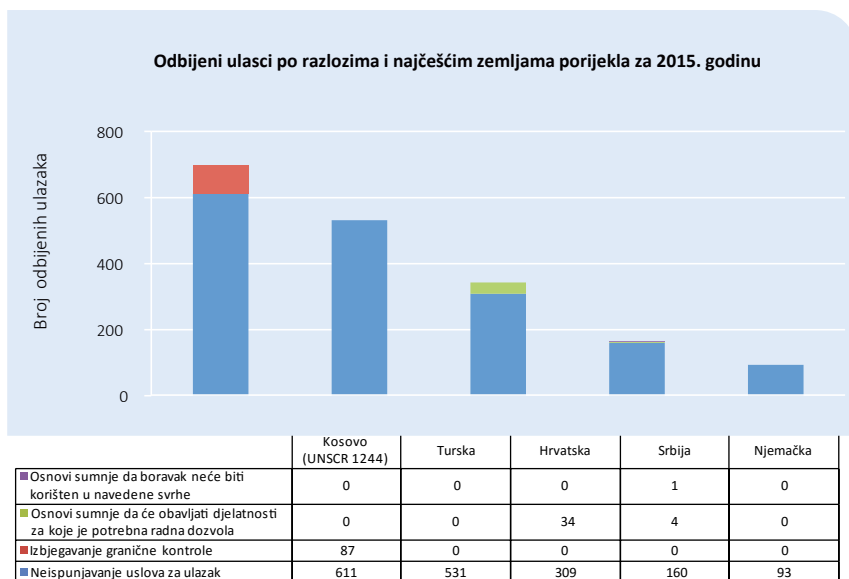
Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2014. i 2015. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2014. i 2015. godinu

5 Granična policija BiH „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu.“ Sarajevo, januar 2016. godine, str.10.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

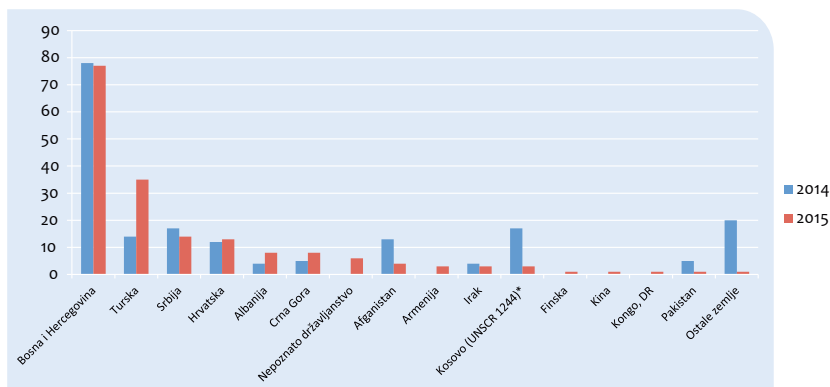
Nezakonit prelazak granice podrazumjeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza, a navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tokom 2014. godine, ukupno je 189 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. U toku 2015. godine, zabilježen je pad od 5,29% i iznosio je 179 osoba.

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2014. i 2015. godini razvrstani po državljanstvima

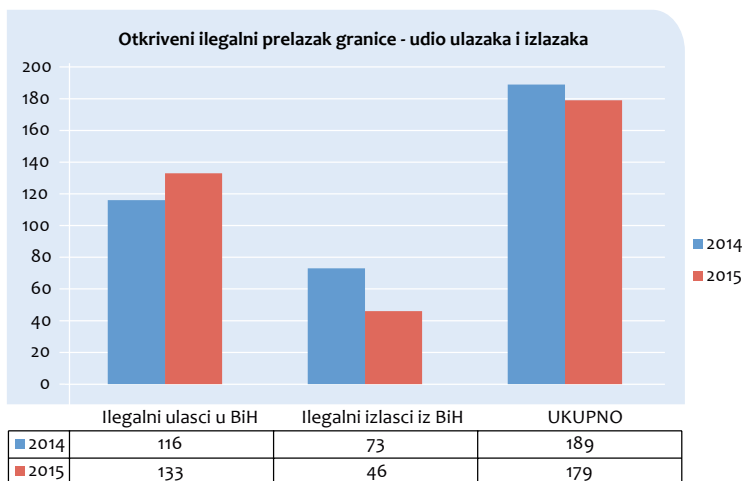
R.br.	Država	2014	2015	%
1.	BiH	78	77	-1,28%
2.	Turska	14	35	150,00%
3.	Srbija	17	14	-17,65%
4.	Hrvatska	12	13	8,33%
5.	Albanija	4	8	100,00%
6.	Crna Gora	5	8	60,00%
7.	Nepoznato državljanstvo	-	6	-
8.	Afganistan	13	4	-69,23%
9.	Armenija		3	-
10.	Irak	4	3	-25,00%
11.	Kosovo (UNSCR 1244)*	17	3	-82,35%
12.	Finska	-	1	-
13.	Kina	-	1	-
14.	Kongo, DR	-	1	-
15.	Pakistan	5	1	-80,00%
16.	Ostale zemlje	20	1	-95,00%
	Ukupno	189	179	-5,29%

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

Prema raspoloživim podacima, najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane BiH. Što se tiče stranaca, najveći broj je državljana Turske, Srbije i Hrvatske. Analizirajući raspoložive podatke uočeno je da 43% ukupno otkrivenih nezakonitih prelazaka u 2015. godini se odnosi na državljane BiH što je nešto veći procenat u odnosu na 2014. godinu kada je iznosio 41%. Također, uočen je i značajan pad otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice državljana Kosova - UNSCR 1244 (82%). Prema podacima iz izvještaja o radu Granične policije BiH „na graničnim prelazima u 2015. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrovane su 43 (na ulazu 36 + na izlazu 7) osobe u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 136 (na ulazu 97 + na izlazu 39) osoba“,⁶ dok je tokom 2014. godine “na graničnim prelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrovano je 47 (na ulazu 20 + na izlazu 27) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 142 (na ulazu 96 + na izlazu 46) osobe“.⁷ Navedeni podaci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice van graničnih prelaza.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlaza u ilegalnim prelascima državne granice

6 Granična policija BiH, „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“ Sarajevo, januar 2016. godine, str. 13.

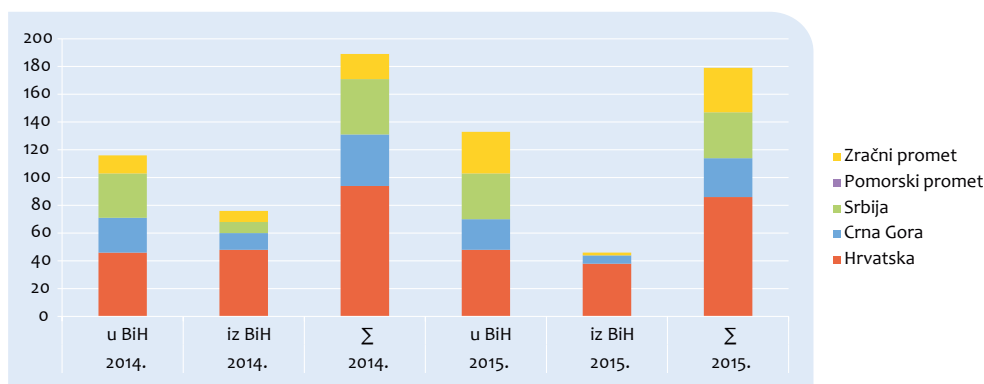
7 Granična policija BiH, „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“ Sarajevo, januar 2015. godine, str. 13.

U 2014. godini, ilegalni izlasci su činili 38,62% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (189), dok je ovaj procenat u 2015. godini iznosio 25,70% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (179). Što se tiče kopnene granice, informacije Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2014. i 2015. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2014. u BiH	2014. iz BiH	2014. Σ	2015. u BiH	2015. iz BiH	2015. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	46	48	94	48	38	86	4,35	-20,83	-8,51
Crna Gora	25	12	37	22	6	28	-12,00	-50,00	-24,32
Srbija	32	8	40	33	0	33	3,12	-100,00	-17,50
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	13	8	18	30	2	32	130,77	-75,00	77,78
Ukupno	116	73	189	133	46	179	14,65	-36,99	-5,29

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2014. i 2015. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama evidentno je da je na kopnenoj granici u 2015. godini otkriveno 147 osoba, što je smanjenje za 14% u odnosu na 2014. godinu kad je na istoj granici otkriven 171 nezakoniti prelazak. Također, uočava se povećan broj nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 77,78%, tako da su u 2015. godini otkrivene 32 osobe u nezakonitom prelasku granice, a u 2014. godini taj broj je iznosio 18 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je zabilježeno značajno smanjenje ilegalnih prelazaka državne granica sa Crnom Gorom (24,32%), Srbijom (17,50%) i Hrvatskom (8,51%). Od 28 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom 79% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 21% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 33 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom svih 100% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH. Od 86 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 56% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 44% na ilegalne izlaske iz

BiH. Prema podacima Granične policije BiH najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi 83% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

Prezentovani pokazatelji, kao i komparativna analiza istih ukazuje na dobre rezultate u ovoj oblasti u prethodne dvije godine, te se može zaključiti da je ovakvo stanje rezultat provedenih aktivnosti Granične policije BiH na suprostavljanju ilegalnim migracijama.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. O zahtjevu za odobrenje boravka i o zahtjevu za produženje boravka odlučuje rješenjem Služba za poslove sa strancima. Rješenje o odobrenju boravka izvršava se unošenjem naljepnice odobrenja boravka u važeći pasoš stranca. Naljepnica odobrenja boravka unesena u važeći pasoš stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u periodu važenja odobrenja boravka.

3.1. Privremeni boravak

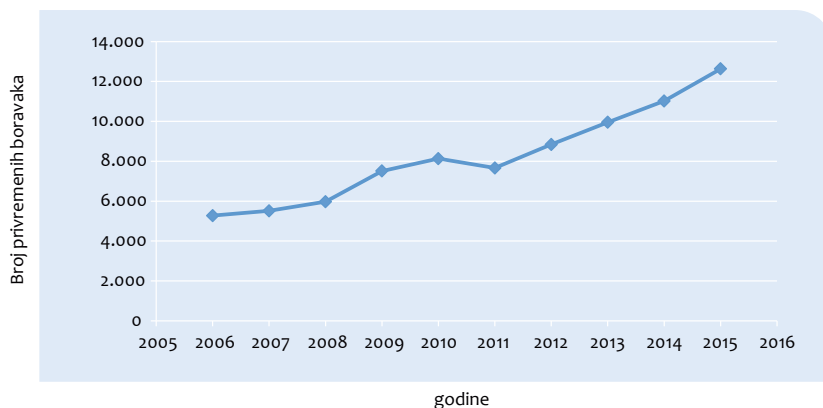
Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je stupio na snagu u novembru 2012. godine odobrenje privremenog boravka može se izdati iz opravdanih razloga kao što su: obrazovanje, brak sa državljaninom BiH, rad po osnovu izdate radne dozvole, rad bez radne dozvole, spajanje porodice, vlasništvo na nepokretnoj imovini, vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH, humanitarni razlozi, razlozi koji su zasnovani na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana, boravak u staračkom domu, liječenje i rehabilitacija i drugi opravdani razlozi.

Tabela 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Priv. boravak	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2006. do 2015. godine

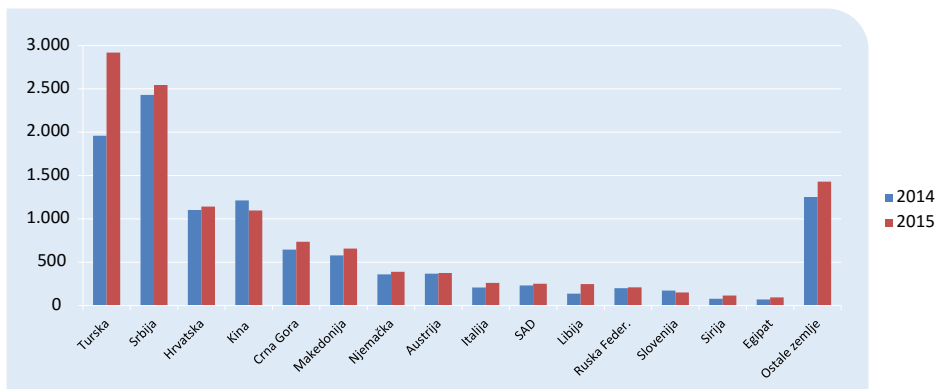
Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizovani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2006. do 2010. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih organa u ovom periodu. Iako je u 2011. godini došlo do blagog pada izdatih dozvola za privremeni boravak za 5,78%, od tada se uočava ponovni trend povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak tako da je u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu taj porast iznosio 14,62%. Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko Distrikta, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacionih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

U cilju definisanja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2014. i 2015. godine.

Tabela 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Turska	1.959	2.919	49,00%
2.	Srbija	2.431	2.544	4,65%
3.	Hrvatska	1.104	1.142	3,44%
4.	Kina	1.213	1.097	-9,56%
5.	Crna Gora	646	736	13,93%
6.	Makedonija	580	658	13,45%
7.	Njemačka	361	391	8,31%
8.	Austrija	368	376	2,17%
9.	Italija	210	263	25,24%
10.	SAD	233	252	8,15%
11.	Libija	138	248	79,71%
12.	Ruska Federacija	202	212	4,95%
13.	Slovenija	173	153	-11,56%
14.	Sirija	80	116	45,00%
15.	Egipat	71	96	35,21%
16.	Ostale zemlje	1.253	1.430	14,13%
Ukupno		11.022	12.633	14,62%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

Analiza zbirnih parametara pokazuje da je u 2015. godini došlo do povećanja boravišnih dozvola za privremeni boravak za 14,62% u odnosu na 2014. godinu.

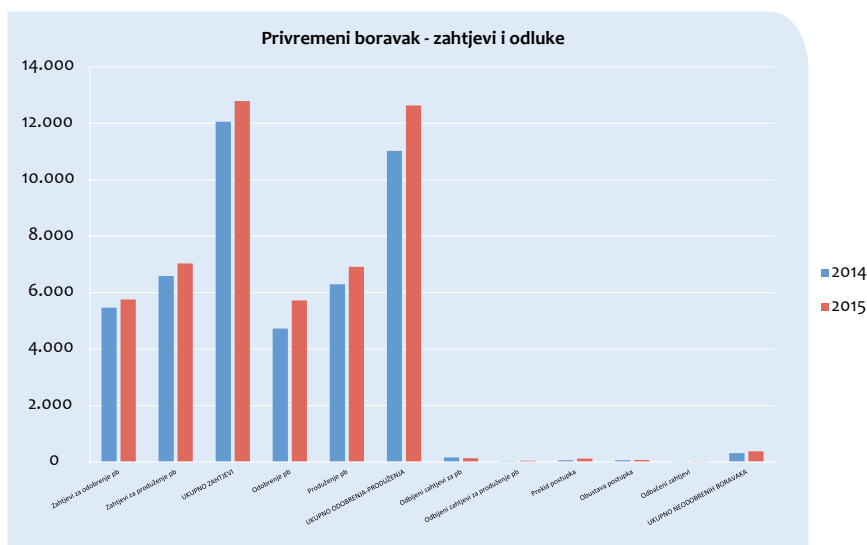
Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2015. godini najveći broj se odnosi na državljane Turske (2.919), Srbije (2.544), Hrvatske (1.142), Kine (1.907) i Crne Gore (736).

Analizirajući uporedne prezentovane podatke uočava se da u 2015. godini u ukupnom broju izdatih boravišnih dozvola najveći broj se odnosi na boravišne dozvole za privremeni boravak za državljane Turske, Srbije, Hrvatske i Kine (što čini skoro 61% od ukupnog broja, što je isti slučaj i u 2014. godini), a procentualna analiza uporednih parametara ukazuje da je došlo do smanjenja privremenih boravaka za državljane Kine, te do znatnog povećanja privremenih boravaka za državljane Turske i Libije.

Primjećuje se kontinuitet u šest najčešćih država porijekla strancima kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a ove zemlje su: Srbija, Turska, Kina, Hrvatska, Crna Gora i Makedonija. Ovih šest država porijekla obuhvata 72% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH tokom 2014. i 2015. godine.

U 2015. godini ukupno je podneseno 5.755 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 7.035 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 12.790 zahtjeva, a što je povećanje od 6,08% u odnosu na 2014. godinu kada je ukupno podneseno 12.057 zahtjeva i to: 5.467 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.590 zahtjeva za produženje privremenog boravka.

Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2014. i 2015. godini (odobrenje novog i produženje)

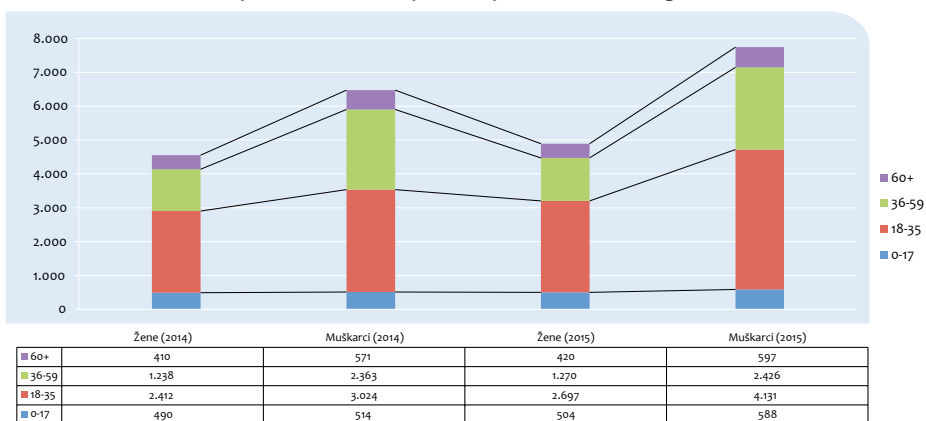
Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produženje privremenog boravka u 2015. godini ukupno je odobreno-produženo 12.633 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 5.721 i produžen privremeni boravak u 6.912 slučajeva, a što je povećanje od 14,62 % u odnosu na 2014. godinu, kada je ukupno odobreno-produženo 11.022 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.725 i produžen privremeni boravak u 6.297 slučajeva.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produženja privremenih boravaka, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 98,77% u 2015. godini.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2015. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 17 godina (muškaraca 588, a žena 504), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (muškaraca 4.131, a žena 2.697), zatim u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (muškaraca 2.426, a žena 1.270), te u starosnoj dobi preko 60 godina (muškaraca 597, a žena 420).

Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 7.742 ili 61,28% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.891 ili 38,72% su privremeni boravci izdati ženama.

Odobreni privremeni boravci po dobi i polu za 2014. i 2015. godinu

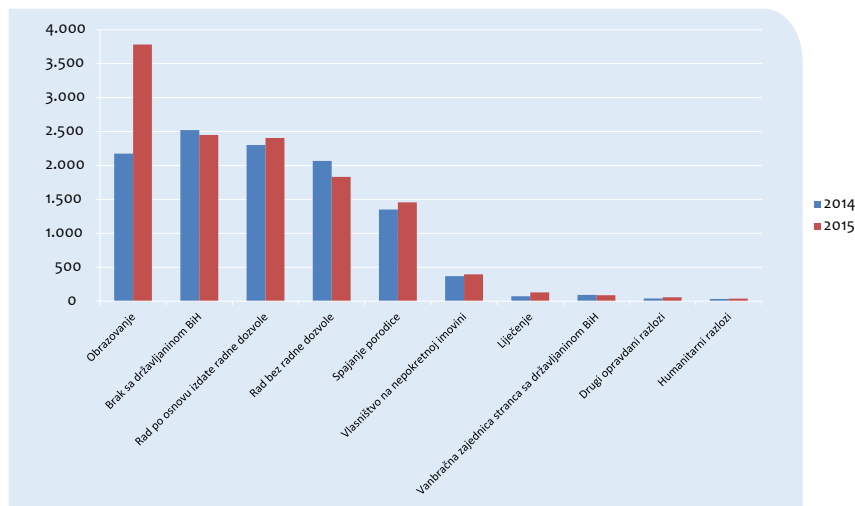
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2015. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: obrazovanja (3.782), braka sa državljaninom BiH (2.450), rada po osnovu izdate radne dozvole (2.405), rada bez radne dozvole (1.831) i spajanja porodice (1.456), što ukupno predstavlja 94,39% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2014. i 2015. godinu, sa posebnim akcentom na 2015. godinu, razvrstan po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tabela 13. Privremeni boravak u 2014. i 2015. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2014	% u Σ 2014	2015	% u Σ 2015	% 2015/2014
Obrazovanje	2.174	19,72%	3.782	29,94%	73,97%
Brak sa državljaninom BiH	2.521	22,87%	2.450	19,39%	-2,82%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.301	20,88%	2.405	19,04%	4,52%
Rad bez radne dozvole	2.066	18,74%	1.831	14,49%	-11,37%
Spajanje porodice	1.351	12,26%	1.456	11,52%	7,77%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	369	3,35%	395	3,13%	7,05%
Liječenje	74	0,67%	131	1,04%	77,03%
Vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH	92	0,84%	88	0,70%	-4,35%
Drugi opravdani razlozi	41	0,37%	57	0,45%	39,02%
Humanitarni razlozi	33	0,30%	38	0,30%	15,15%
Ukupno	11.022	100,00%	12.633	100,00%	14,62%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2015. godini strancima odobren je po osnovu: vlasništva na nepokretnoj imovini (395), po osnovu liječenja (131), vanbračne zajednice stranca sa državljaninom BiH (88), po osnovu drugih opravdanih razloga (57) i po osnovu humanitarnih razloga (38).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2014. i 2015. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

S obzirom da se od 2006. uočava konstantan rast broja izdatih dozvola za privremeni boravak, osim u 2011. godini gdje je došlo do blagog pada, može se zaključiti da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana, a da je u 2011. godini došlo do promjene rastućeg trenda gdje se uočava blagi pad od 5,78%, navest ćemo da je taj pad prouzrokovan smanjenjem broja izdatih dozvola za privremeni boravak po osnovu obrazovanja, spajanja porodice, braka sa državljaninom BiH, kao i privatnog poduzetništva. Značajno je napomenuti da je u 2015. godini došlo do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak skoro po svim osnovama osim za: rad bez radne dozvole, brak sa državljaninom BiH i vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH. Odobreni privremeni boravci u BiH po osnovu posjedovanja nekretnine, iako u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH u 2015. godini iznosi samo 3,13% veoma je značajan pokazatelj, pogotovu ako se uzme u obzir pravne odredbe koje definišu da se navedeni osnov privremenog boravka može odobriti kad stranac pored ispunjavanja opštih uslova za odobrenje boravka treba da ispuni i posebne uslove kao što su: dokaz o vlasništvu nepokretne imovine, dokaz o posjedovanju efektivne veze sa BiH te dokaz da u nepokretnoj imovini ima obezbjeđen odgovarajući stambeni prostor za boravak. Da BiH postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu braka sa državljanima BiH koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2015. godini iznosi 19,39%, kao i privremeni boravci po osnovu spajanja porodice koji iznose 11,52% od ukupno odobrenih privremenih boravaka u 2015. godini.

Statistički podaci iz 2015. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu braka sa državljanima BiH, izdate radne dozvole, po osnovu obrazovanja i po osnovu spajanja porodice.

Tabela 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2015. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Turska	Srbija	Hrvatska	Kina	Crna Gora	Ostale države	UKUPNO
Obrazovanje	2.170	616	267	4	232	493	3.782
Brak sa državljaninom BiH	71	602	457	5	291	1.024	2.450
Rad po osnovu izdate radne dozvole	340	708	218	251	64	824	2.405
Rad bez radne dozvole	87	216	59	736	4	729	1.831
Spajanje porodice	239	281	75	99	115	647	1.456
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	1	65	44	-	20	265	395
Liječenje	1	5	2	-	1	122	131
Vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH	1	31	15	-	8	33	88
Drugi opravdani razlozi	6	8	4	-	-	39	57
Humanitarni razlozi	3	7	-	-	1	27	38
UKUPNO	2.919	2.539	1.141	1.095	736	4.203	12.633

Obrazovanje je naročito čest osnov boravka za državljane Turske i Srbije. Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu izdate radne dozvole i spajanja porodice. Državljanima Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu braka sa državljanima BiH. Državljanima Kine najčešće imaju privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, izdate radne dozvole i spajanja porodice.

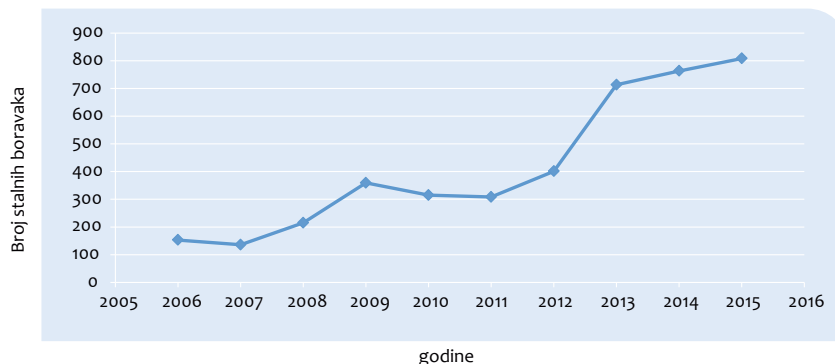
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje, da ima obezbjeđen odgovarajući smještaj i da ima obezbjeđeno zdravstveno osiguranje.

Tabela 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stalni boravak	153	136	215	359	315	308	401	713	763	808

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2006. do 2015. godine

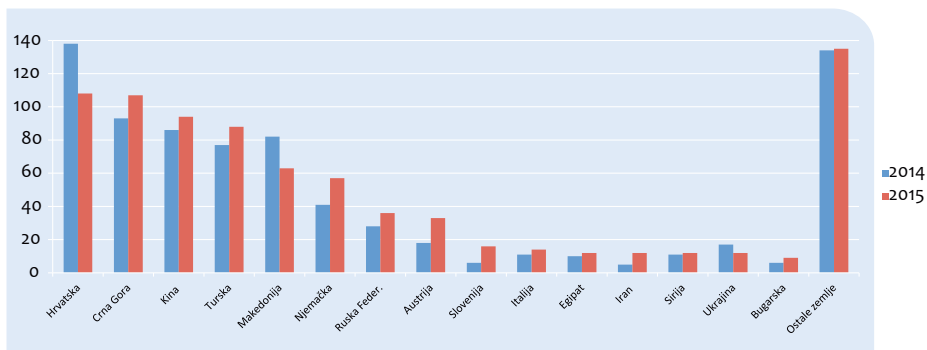
Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2007. do 2010. godine uočava kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom. Od 2009. godine uočava se trend blagog pada odobrenja stalnih boravaka stranaca u BiH i isti se nastavlja i u 2011. godini, s tim da se od 2011. godine do 2015. godine uočava značajan rast broja stalnih boravaka. U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu taj rast iznosi 5,90%.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2014. i 2015. godine. U 2015. godini je podnešeno 855 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka a isti je odobren za 808 osoba.

Tabela 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Hrvatska	138	108	-21,74%
2.	Crna Gora	93	107	15,05%
3.	Kina	86	94	9,30%
4.	Turska	77	88	14,29%
5.	Makedonija	82	63	-23,17%
6.	Njemačka	41	57	39,02%
7.	Ruska Federacija	28	36	28,57%
8.	Austrija	18	33	83,33%
9.	Slovenija	6	16	166,67%
10.	Italija	11	14	27,27%
11.	Egipat	10	12	20,00%
12.	Iran	5	12	140,00%
13.	Sirija	11	12	9,09%
14.	Ukrajina	17	12	-29,41%
15.	Bugarska	6	9	50,00%
16.	Ostale zemlje	134	135	0,75%
	Ukupno	763	808	5,90%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

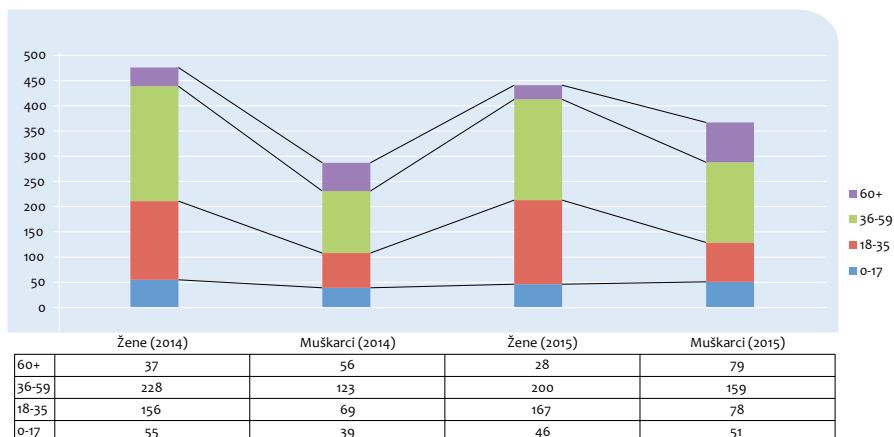

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2014. i 2015. godini su bile Hrvatska, Crna Gora, Kina, Turska i Makedonija.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju najveći procenat. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH, nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2015. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je bilo manje žena nego muškaraca u starosnoj dobi 0 do 17 godina (žena 28, a muškaraca 79) i u starosnoj dobi iznad 60 godina (žena 46, a muškaraca 51), dok je manje muškaraca bilo u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (žena 167, a muškaraca 78) i u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (žena 200, a muškaraca 159). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravaka u 2015. godini, 441 ili 54,58% su stalni boravci izdati ženama, a 367 ili 45,42% su stalni boravci izdati muškarcima.

Odobreni stalni boravci po dobi i polu za 2014. i 2015. godinu

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

Prema izvještaju Službe za poslove sa strancima BiH za 2015. godinu, Služba za poslove sa strancima je prepoznala i kao važan segment uvela vršenje operativnih provjera na terenu s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja postojanja osnovanosti podnesenih zahtjeva za odobrenje/produženje privremenog boravka kao vrlo važan segment u suprotstavljanju neregularnim migracijama, posebno kada govorimo o pokušaju određenih zloupotreba u smislu zasnivanja bračne ili vanbračne zajednice sa državljanima BiH iz interesa radi ostvarivanja prava na boravak, a zatim i prijema u državljanstvo BiH, a takođe i otkrivanja pokušaja regulisanja boravka po osnovu radne dozvole u fiktivnim firmama i sl.

U ovom izvještajnom periodu inspektori za strance su izvršili 10.876 operativnih provjera i tom prilikom su u određenim predmetima utvrđene činjenice da se radi o pokušaju neregularnih migracija koje su u 391 slučaju rezultirale odbijanjem zahtjeva za odobrenje/produženje privremenog boravka. Tokom 2014. godine je realizovano 12.029 operativnih provjera, gdje je u 100 slučajeva uočen pokušaj neregularnih migracija.⁸

Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

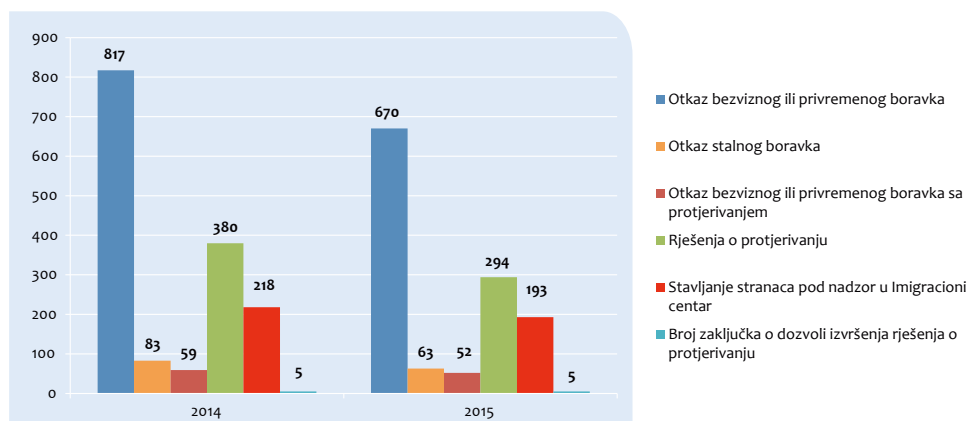
Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2014. i 2015. godini razvrstane prema vrstama mjera koja su poduzete prema strancima u BiH.

Tabela 17. Broj poduzetih mjera u 2014. i 2015. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2014	2015	%(2015/2014)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	817	670	-17,99%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	83	63	-24,10%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka sa protjerivanjem	59	52	-11,86%
4.	Rješenja o protjerivanju	380	294	-22,63%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	218	193	-11,47%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	5	5	0,00%
	Ukupno:	1.562	1.277	-18,25%

8 Služba za poslove sa strancima BiH, „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu“, Sarajevo, januar 2016., str. 13.

Grafčki prikaz poduzetih mjera u 2014. i 2015. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu manji za 18,25%. Broj izrečenih mjera prema strancima u posljednje dvije godine je rezultat kontinuiranih operativnih aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju saznanja i informacija o organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja lica, pravcima kretanja ilegalnih migranata, te blagovremenim dostavljanjem informacija drugim bezbjedonosnim agencijama za provođenje zakona, što je rezultiralo procesuiranjem lica umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana, a samim tim i smanjenjem ilegalnih ulazaka stranaca u BiH, također pojačanim aktivnostima agencija za provođenje zakona na sprječavanju i suzbijanju ilegalnih migranata, kao i procesuiranje lica umiješanih u navedena krivična djela, dovelo je do toga da pravac i ruta kretanja ilegalnih migranata obilazi područje BiH, a ide preko Srbije prema Mađarskoj i Hrvatskoj i dalje prema zemljama Zapadne Evrope.

Također prema navodima iz Izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu „bitno je napomenuti da Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspekcijske provjere na terenu, gdje je na osnovu prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realizovan niz koordiniranih aktivnosti i to: kontrole zakonitosti boravka stranih državljana koji pohađaju obrazovne ustanove u BiH i kontrole zakonitosti boravka po osnovu zapošljavanja stranih državljana u BiH.”⁹

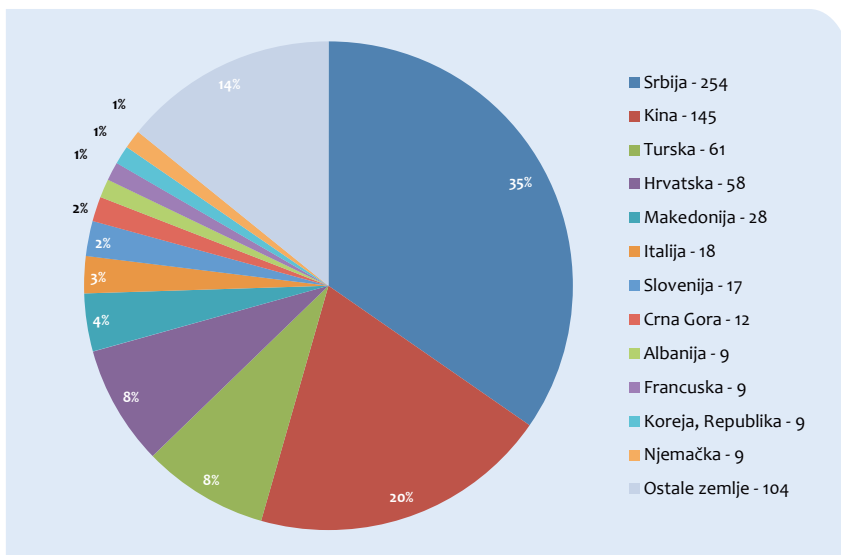
4.1. Otkaz boravka

Tokom 2014. godine ukupno je otkazano 900 boravaka (817 bezviznih ili privremenih boravaka, te 83 stalna boravaka).

Tokom 2015. godine, ukupno su otkazana 733 boravka (670 bezviznih ili privremenih i 63 stalna boravaka) što predstavlja značajno smanjenje od 18,55% u odnosu na prethodnu godinu.

9 Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu“. Sarajevo, januar 2016., str. 13.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezvignog, privremenog i stalnog boravka za 2015. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najviše rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Srbije, Kine, Turske i Hrvatske što predstavlja 70,67% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezvignog boravka je zbog nepoštivanja javnog poretka BiH i obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu ne posjeduju. Privremeni boravci su otkazivani najčešće zbog izmjene okolnosti na osnovu kojih su odobreni, dok su stalni boravci najčešće otkazivani zbog boravka stranca više od godinu dana van BiH.¹⁰

4.2. Rješenja o protjerivanju

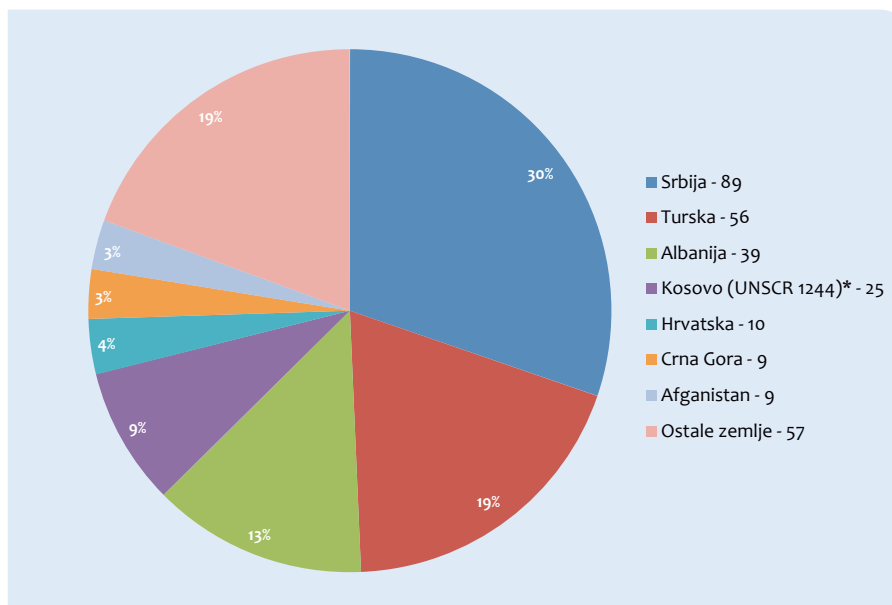
Tokom 2014. godine, donešeno je ukupno 380 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2015. godini iznosio 294 što predstavlja smanjenje od 22,63%.

Također u 2015. godini donešena su 52 rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok je taj broj u 2014. godini iznosio 59 što predstavlja smanjenje od 11,86%.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su prekršili propise o prelasku državne granice ili ostali u BiH nakon perioda važenja vize ili odobrenog boravka, osobama prihvaćenim na osnovu sporazuma o readmisiji, osobama pravosnažno osuđenim za krivična djela, osobama kojima je otkazan boravak a u određenom roku nisu dobrovoljno napustili zemlju, te ostalih propisanih razloga. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od 1 do 5 godina.

¹⁰ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izvjestaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu“. Sarajevo, januar 2016., str. 15.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2015. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

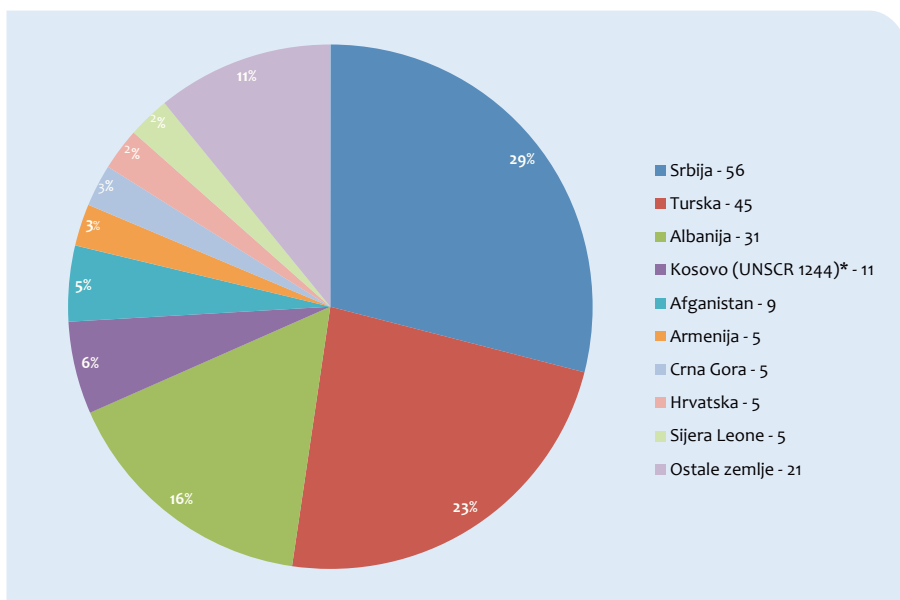
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na osnovu odredbi propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracioni centar. Imigracioni centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada je mjera stavljanja stranca pod nadzor počela da se realizuje. Nova zgrada Imigracionog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracionog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Funkcionisanjem Imigracionog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sistem udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tokom 2014. godine, ukupno je 218 stranaca stavljena pod nadzor u Imigracioni centar. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Afganistana, Srbije, Turske, Kosova (UNSCR 1244), zatim Albanije, Sirije, Nigerije, Irana i Sudana. Također u 2014. godini su 33 lica smještena pod nadzor u mjestu boravišta.

Tokom 2015. godine, ukupno su 193 stranca stavljena pod nadzor u Imigracioni centar što predstavlja smanjenje od 11,47%. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Srbije, Turske, Albanije, Kosova (UNSCR 1244) i Afganistana.

Također u 2015. godini je 17 lica smješteno pod nadzor u mjestu boravišta.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2015. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu donešeno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno da napusti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvještaja Službe za poslove sa strancima tokom 2014. i 2015. godine je donešeno po 5 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni pokazatelji ukazuju da se promoviše i prioritetno koristi dobrovoljni povratak u zemlje porijekla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilni povratak. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumjeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Povratak neregularnih migranata

Povratak neregularnih migranata prezentuje podatke i analizira kretanja osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji,
- Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

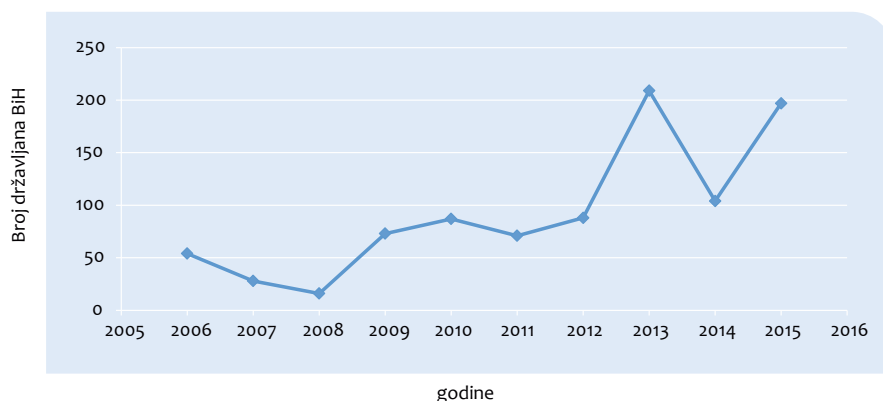
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratka bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2006. do 2015. god.

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	UKUPNO
Osobe	54	28	16	73	87	71	88	209	104	197	927

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2006. do 2015. godine uz asistenciju IOM-a

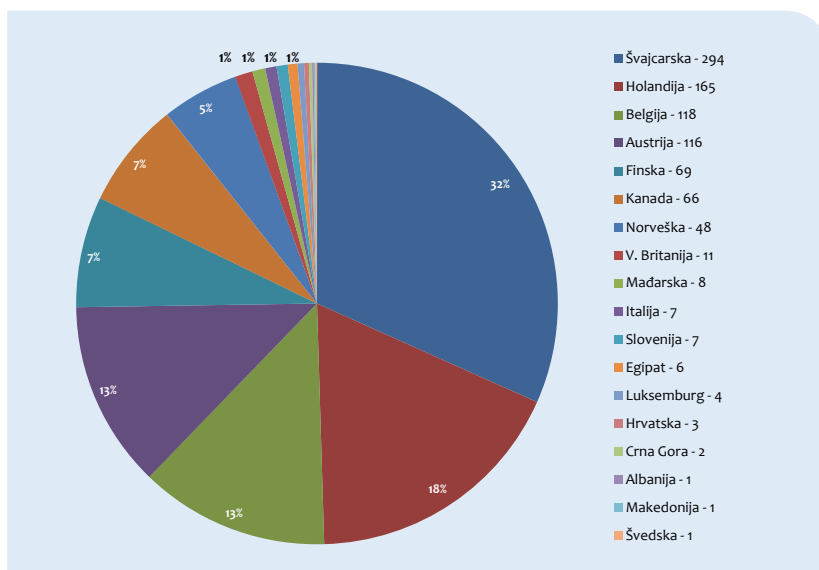
Po programima IOM-a u periodu od 2006. godine do 2015. godine dobrovoljno se vratio 927 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a prema prezentovanim podacima u periodu od 2006. do 2008. godine uočava se stalan opadajući trend državljana BiH koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način. Od 2008. godine taj trend je u porastu do 2013. godine da bi u 2014. godini taj broj bio prepolovljen u odnosu na 2013. godinu. Također je uočen značajan porast broja vraćenih državljana BiH od 89,42% u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

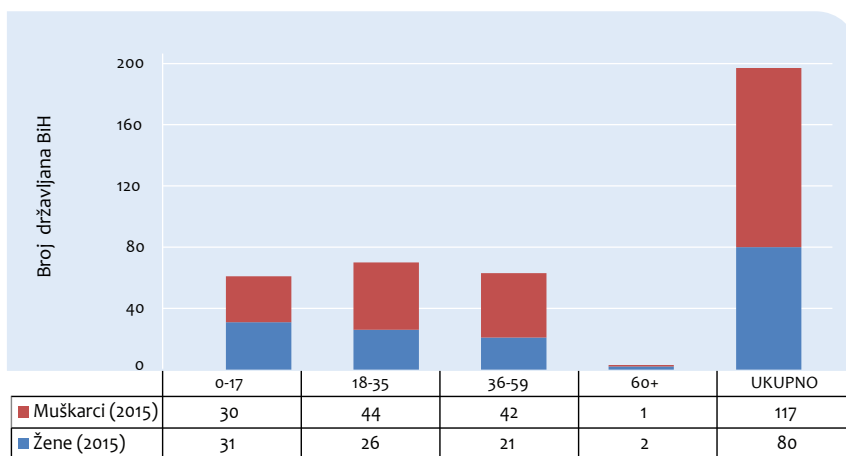
Red. br.	DRŽAVA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ukupno
1.	Švajcarska	27	15	7	56	76	33	28	34	7	11	294
2.	Holandija	4	-	-	-	-	-	16	61	25	59	165
3.	Belgija	2	1	-	5	2	20	5	41	29	13	118
4.	Austrija	1	-	-	-	-	-	1	13	-	101	116
5.	Finska	3	-	-	8	4	4	19	25	5	1	69
6.	Kanada	-	-	-	-	-	-	18	24	24	-	66
7.	Norveška	1	12	4	1	1	7	-	7	5	10	48
8.	V. Britanija	9	-	1	-	-	-	-	-	1	-	11
9.	Mađarska	2	-	-	-	3	1	1	-	1	-	8
10.	Italija	2	-	1	-	-	-	-	3	1	-	7
11.	Slovenija	-	-	-	-	-	-	-	1	5	1	7
12.	Egipat	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	6
13.	Luksemburg	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	4
14.	Hrvatska	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3
15.	Crna Gora	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
16.	Albanija	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
17.	Makedonija	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
18.	Švedska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Ukupno	54	28	16	73	87	71	88	209	104	197	927

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u periodu od 2006. do 2015. godine, uočava se da je najveći broj povratka realizovan iz Švajcarske (32%), a zatim Holandije (18%), Belgije i Austrije (po 13%), Finske i Kanade (po 7%), Norveške (5%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 5%. Najveći povratak državljana BiH u 2015. godini je bio iz Austrije (51%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2006. do 2015. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2015. godini prema dobi i polu

U 2015. godini 197 bh. državljana dobrovoljno su se vratila u BiH, od toga 117 osoba muškog pola i 80 osobe ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (66%).

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a

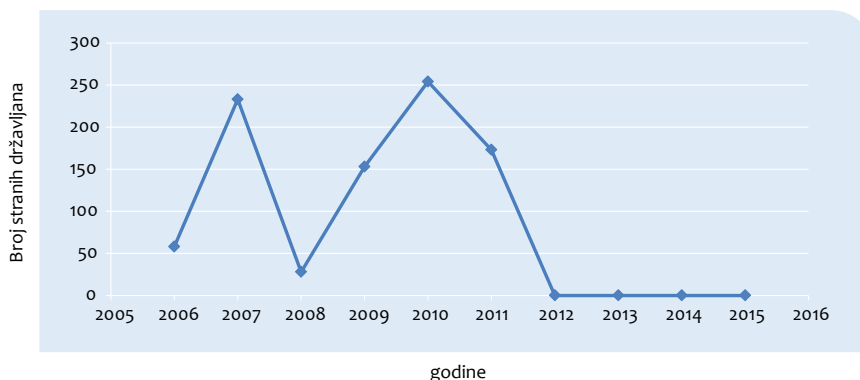
Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba da napusti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja.

U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak može da koristi pomoć IOM-a i da realizuje svoj povratak po programu „Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata“ (u daljem tekstu -AVR) koji implementira IOM.

Tabela 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a od 2006. do 2015. god.

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	UKUPNO
Osobe	58	233	28	153	254	173	0	0	0	0	899

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a od 2006. do 2015. godine

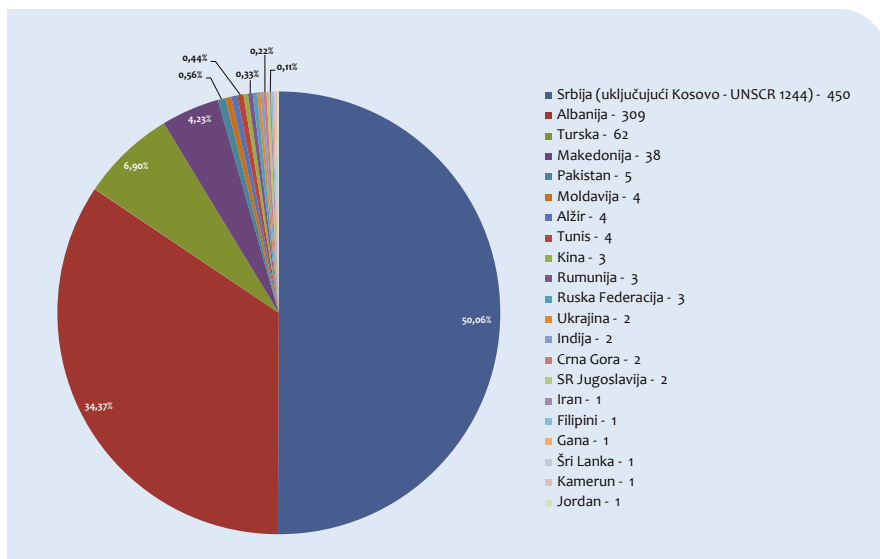
Po programima IOM-a u periodu od 2006. godine do 2015. godine dobrovoljno su vraćena 899 strana državljana iz BiH u zemlje porijekla. Prema prezentovanim podacima ovaj vid povratka svoj maksimum je imao u 2010. godini kada su vraćena 254 stranca iz BiH. U posmatranom periodu značajan pad ovog vida dobrovoljnog povratka je uočen u 2006. i 2008. godini. Navedeni pad u povratku zabilježen u 2006. godini je posljedica nedostatka finansijskih sredstava za AVR program i procedure implementacije istog u tom periodu koje su podrazumjevale da se po AVR programu može vratiti stranac samo ako je dokazano da je pošao prema zemljama zapadne Evrope. Pad povratka u 2008. godini je posljedica nedostatka finansijskih sredstava za AVR program. U 2009. i 2010. godini došlo je do ponovnog porasta broja korisnika AVR programa, s tim da je u 2011. godini uočen pad od nekih 32%. Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u posljednje četiri godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa.

Kad se analizira kontinuitet povratka uočava se po godinama stalan povratak državljana Srbije (uključujući Kosovo – UNSCR 1244), Albanije, Turske i Makedonije.

Tabela 21. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka

R.Br.	DRŽAVA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ukupno
1.	Srbija (uključujući Kosovo - UNSCR 1244)	36	70	9	68	132	135	-	-	-	-	450
2.	Albanija	15	136	18	52	84	4	-	-	-	-	309
3.	Turska	2	13	-	10	14	23	-	-	-	-	62
4.	Makedonija	3	11	1	12	11	-	-	-	-	-	38
5.	Pakistan	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	5
6.	Moldavija	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	4
7.	Alžir	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	4
8.	Tunis	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	4
9.	Kina	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3
10.	Rumunija	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3
11.	Ruska Federacija	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	3
12.	Ukrajina	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
13.	Indija	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
14.	Crna Gora	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
15.	SR Jugoslavija	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
16.	Iran	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
17.	Filipini	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18.	Gana	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
19.	Šri Lanka	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
20.	Kamerun	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
21.	Jordan	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
	Ukupno	58	233	28	153	254	173	0	0	0	0	899

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2006. do 2015. godine po zemljama u koje su vraćeni

5.3. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima

Uz činjenicu da u posljednje četiri godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak. U 2015. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak stranaca kroz implementaciju projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak ilegalnih migranata“, finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) za ukupno 179 lica. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju (97%), zatim otkaz bezviznog režima (2,5%) i zbog odbijanja zahtjeva za azil (0,5%).

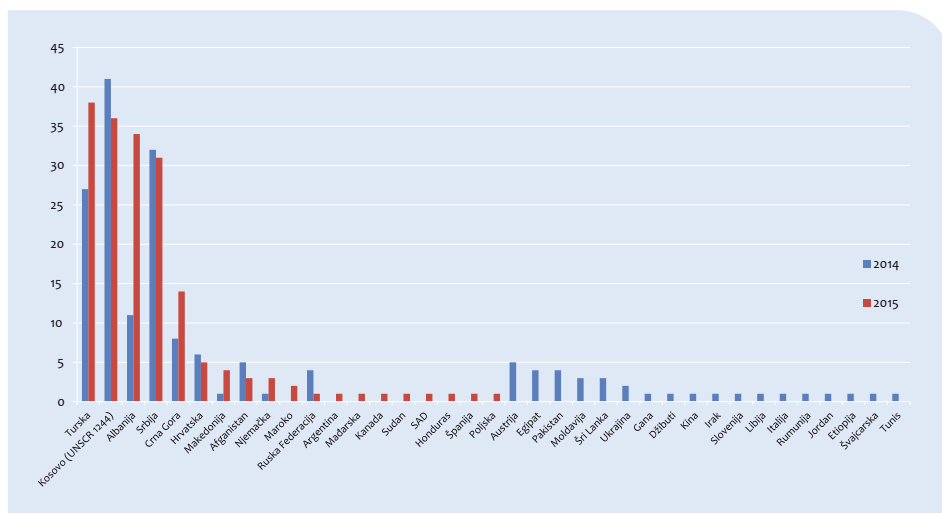
U 2014 godini Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 169 lica.

Tabela 22. Broj dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2014. i 2015. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2014	2015
1.	Turska	27	38
2.	Kosovo (UNSCR 1244)	41	36
3.	Albanija	11	34
4.	Srbija	32	31
5.	Crna Gora	8	14
6.	Hrvatska	6	5
7.	Makedonija	1	4
8.	Afganistan	5	3
9.	Njemačka	1	3
10.	Maroko	-	2
11.	Ruska Federacija	4	1
12.	Argentina	-	1
13.	Mađarska	-	1
14.	Kanada	-	1
15.	Sudan	-	1
16.	SAD	-	1
17.	Honduras	-	1
18.	Španija	-	1
19.	Poljska	-	1

R.br.	Država	2014	2015
20.	Austrija	5	-
21.	Egipat	4	-
22.	Pakistan	4	-
23.	Moldavija	3	-
24.	Šri Lanka	3	-
25.	Ukrajina	2	-
26.	Gana	1	-
27.	Džibuti	1	-
28.	Kina	1	-
29.	Irak	1	-
30.	Slovenija	1	-
31.	Libija	1	-
32.	Italija	1	-
33.	Rumunija	1	-
34.	Jordan	1	-
35.	Etiopija	1	-
36.	Švajcarska	1	-
37.	Tunis	1	-
	Ukupno	169	179

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2014. i 2015. godini

5.4. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektor za imigraciju, a u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i povratak iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.4.1. Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2015. godini obrađen je prihvat za 1.072 osobe. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH prihvat je odobren za 860 osoba koje su bile državljani BiH što čini povećanje od 50,09% u odnosu na 2014. godinu kada je odobren prihvat za 573 osobe. Također je za 212 osoba odbijen prihvat jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvata državljana BiH u 2014. godini je realizovan po sporazumu o readmisiji između Vijeća ministara BiH i Vlade Njemačke (72,79%).

Tabela 23. Prihvat državljana BiH u 2014. i 2015. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2014	2015
1.	Njemačka	394	626
2.	Švedska	37	70
3.	Švajcarska	42	51
4.	Austrija	3	35
5.	Belgija	26	15
6.	Hrvatska	19	15
7.	Francuska	19	13
8.	Crna Gora	4	12
9.	Holandija	7	10
10.	Srbija	1	6
11.	Slovenija	12	5
12.	Finska	-	1
13.	Mađarska	-	1
14.	Španija	4	-
15.	Italija	3	-
16.	Makedonija	1	-
17.	Albanija	1	-
Ukupno		573	860

Analizirajući prezentovane podatke koji pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti prihvaćeno 860 državljana BiH i podatak iz Izvještaja o radu Granične policije BiH za 2015. godinu da je tokom 2015. godine vraćeno 1.212 državljana BiH, od toga po osnovu sporazuma za readmisiju 974 državljana BiH¹¹. U poređnom analizom podataka iz raspoloživih izvora od ukupnog broja bh. državljana koji su vraćeni po osnovu sporazuma o readmisiji u redovnom postupku po osnovu zahtjeva za readmisiju prihvat je odobren za 860 osoba a bez dostavljanja zahtjeva za readmisiju po navedenim sporazumima je vraćeno 114 bh. državljana.

11 Granična policija BiH, „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“. Sarajevo, januar 2016. godine, str. 16.

U poređnom analizom podataka iz izvještaja Službe za poslove sa strancima i izvještaja Granične policije BiH po osnovu sporazuma o readmisiji u ovom izvještajnom periodu ukupno su prihvaćena 44 stranca i to: 42 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit i 2 stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Italije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹²

Što se tiče predaje lica po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 29 lica, od čega je 26 lica predato po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 2 lica po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit i 1 lice po osnovu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak.¹³

5.4.2. Prihvat i povratak po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvata državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH bilo na osnovu legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Evrope. U cilju prezentovanja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH, prikazujemo prihvat u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

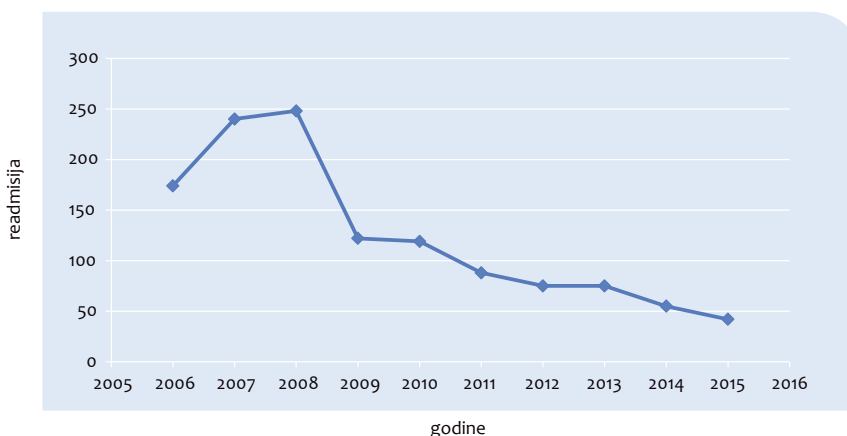
Tabela 24. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prihvat osoba u BiH	174	240	248	122	119	88	75	75	55	42

12 Granična policija BiH. „Izvještaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“. Sarajevo, januar 2016. godine, str. 14.

13 Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvještaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2015. godinu“ Sarajevo, januar 2016., str. 21.

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prijema državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom uočava se značajan rast u periodu od 2006. do 2008. godine da bi poslije tog perioda došlo do konstantnog opadajućeg trenda do 2015. godine, te se može izvesti zaključak da su nadležni organi BiH oblast imigracija stavili pod značajnu kontrolu i ostvarili zapažene rezultate.

Izveštaji Granične policije BiH su korišteni, kao ključni izvor za sumarni pregled podataka za 2014. i 2015. godinu.

Granična policija BiH redovno izvještava o prijemu osoba čiji je boravak nezakonit ili su nezakonito ušli u Hrvatsku preko teritorije BiH, po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom.

Prema podacima iz 2014. godine, prihvaćeno je 140 osoba od čega je 55 stranih državljana i 85 državljana BiH.¹⁴

Broj prihvaćenih osoba u 2015. godini po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je iznosio 123 (od čega su 42 strana državljana i 81 državljanin BiH) što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje od 26,67%.¹⁵

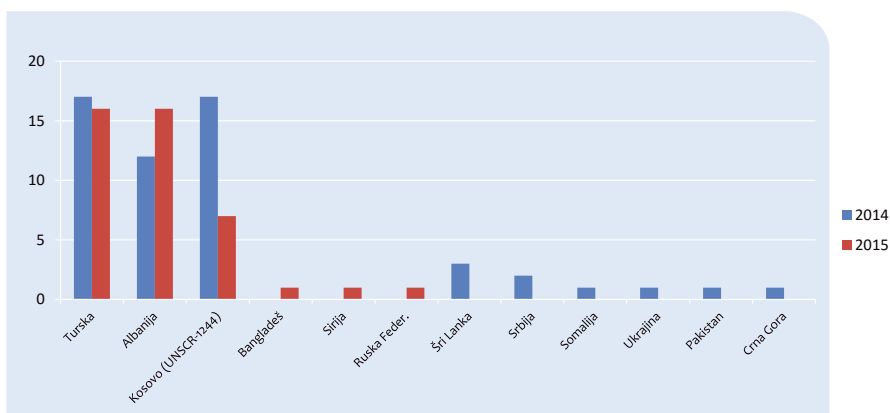
¹⁴ Granična policija BiH, „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2014. godinu“, Sarajevo, januar 2015. godine, str. 14.

¹⁵ Granična policija BiH, „Izveštaj o radu Granične policije BiH za 2015. godinu“, Sarajevo, januar 2016. godine, str. 14.

Tabela 25. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2014. i 2015. godinu

R.br.	Država	2014	2015	%	R.br.	Država	2014	2015	%
1.	Turska	17	16	-5,88%	7.	Šri Lanka	3	-	-100,00%
2.	Albanija	12	16	33,33%	8.	Srbija	2	-	-100,00%
3.	Kosovo (UNSCR-1244)	17	7	-58,82%	9.	Somalija	1	-	-100,00%
4.	Bangladeš	-	1	-	10.	Ukrajina	1	-	-100,00%
5.	Sirija	-	1	-	11.	Pakistan	1	-	-100,00%
6.	Ruska Federacija	-	1	-	12.	Crna Gora	1	-	-100,00%
Ukupno		55	42	-26,67%					

Grafički prikaz prihvaćanja državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa R. Hrvatskom za 2014. i 2015. godinu

Analizom podataka uočava se u 2015. godini značajno smanjenje prihvaćanja u BiH po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom državljana Kosova (UNSCR 1244), kao i blago povećanje državljana Albanije. Prikazani statistički podaci o prihvaćanju i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorije Republike Srbije ka Republici Hrvatskoj.

5.5. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentiramo posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2015. godini je iznosio 828 osoba.

Tabela 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2014. i 2015. godini

R.br.	Država	2014	2015
1.	Srbija (uklj. Kosovo - UNSCR 1244)	409	322
2.	Kina	56	103
3.	Turska	311	82
4.	Hrvatska	245	57
5.	Albanija	13	23
6.	Italija	25	22
7.	Crna Gora	131	20
8.	Libija	6	19
9.	Makedonija	80	18
10.	Njemačka	39	16
11.	SAD	17	11
12.	Francuska	-	10
13.	Austrija	16	8
14.	Slovenija	17	8
15.	Eritreja	-	7
16.	Kuvajt	-	7
17.	Ruska Federacija	9	7
18.	Saudijska Arabija	1	7
19.	Brazil	4	6
20.	Filipini	2	6
21.	Koreja, Republika	2	6
22.	Rumunija	8	5
23.	Švajcarska	1	5
24.	Ukrajina	4	5
25.	Češka Republika	3	4
26.	Holandija	5	4
27.	Malavi	-	4
28.	Poljska	15	4
29.	Afganistan	3	3
30.	Indija	6	3
31.	Sirija	5	3
32.	Azerbejdžan	1	2
33.	Palestina	-	2
34.	Portugal	-	2
35.	Alžir	1	1
36.	Čile	1	1
37.	Dominikanska Republika	-	1
38.	Izrael	-	1
39.	Jemen	-	1
40.	Japan	2	1
41.	Južna Afrika	-	1
42.	Kambodža	-	1
43.	Libanon	-	1
44.	Mađarska	6	1
45.	Norveška	-	1
46.	Obala Slonovače	-	1
47.	Sudan	-	1
48.	Singapur	-	1
49.	Tajland	-	1
50.	Velika Britanija	3	1
51.	Vijetnam	5	1
52.	Armenija	2	-
53.	Belgija	2	-
54.	Bugarska	2	-
55.	Burkina Faso	1	-
56.	Egipat	3	-
57.	Grčka	1	-
58.	Jordan	3	-
59.	Kanada	1	-
60.	Kolumbija	1	-
61.	Luksemburg	1	-
62.	Malezija	6	-
63.	Mali	1	-
64.	Maroko	1	-
65.	Moldavija	1	-
66.	Oman	3	-
67.	Senegal	2	-
68.	Švedska	1	-
69.	Tunis	3	-
70.	UAE	3	-
71.	Venecuela	1	-
72.	Zambija	1	-
	Ukupno	1.492	828

Evidentno je povećanje broja povratka državljana Kine i Albanije i smanjenje broja povratka državljana Srbije (uključujući Kosovo – UNSCR 1244), Turske, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR u skladu sa svojim mandatom i procedurama UNHCR-a. Institucije BiH vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, preuzele su 01.07.2004. godine. Zaprimanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH provodi se u skladu sa zakonodavstvom i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem zakonskom okviru organ koji u prvom stepenu rješava po zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil) je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Organ koji rješava po izjavljenim tužbama na prvostepena rješenja, u ovom postupku, je Sud BiH. U postupku po zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil) se, prije svega, ispituje osnovanost razloga za dodjelu zaštite u BiH podnosiocu zahtjeva u smislu ispunjavanja kriterija za dodjelu statusa. Dalje, u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH posebna pažnja se poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje principa zabrane vraćanja „*non-refoulement*“ u kontekstu zaštite.

Odluke koje prvostepeni organ donosi po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) mogu biti:

- a) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se usvaja i strancu priznaje izbjeglički status u BiH;
- b) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se usvaja, ne priznaje izbjeglički status i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) se odbija, a strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH;
- d) obustavlja se postupak po zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil) i strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH;
- e) odbacuje se zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) i strancu određuje rok u kojem treba dobrovoljno napustiti BiH; ili
- f) zahtjev za međunarodnu zaštitu se odbija i utvrđuje se da stranac ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja „*non-refoulement*“.

Stranac koji je prethodno iscrpio sve pravne lijekove i po čijem je zahtjevu doneseno pravosnažno rješenje, iz člana 116. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu – Poglavlje VII (*Odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu*) tačke c) i f), kojim se zahtjev za međunarodnu zaštitu odbija ali za kojeg se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen iz BiH, zbog razloga propisanih

principom zabrane vraćanja „*non-refoulement*“) prelazi u nadležnost Službe za poslove sa strancima. U ovom slučaju stranac ostaje na teritoriji BiH, sve dok postoje razlozi zbog kojih je ova odluka donešena.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila prezentujemo podatke o podnešenim zahtjevima za međunarodnu zaštitu (azil), u periodu od 2006. godine do 2015. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil. Sve zahtjeve koje je zaprimio UNHCR do 30.06.2004. godine iste je i rješavao po procedurama UNHCR-a do 2006. godine. U periodu od 2004. do 2006. godine, u kom je rješavano po zaprimljenim zahtjevima od strane UNHCR-a, UNHCR je priznao izbjeglički status za 211 osoba (2004. - 41 osoba, 2005. – 163 osobe i 2006. – 7 osoba)¹⁶.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2006. godine do 31.12.2015. godine zaprimili 543 zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil). Po osnovu 543 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 1.170 osoba. U navedenom periodu nadležni organ BiH (Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil) odobrio je izbjeglički status za 15 osoba a za 71 osobu je odobrena supsidijarna zaštita.

U 2015. godini UNHCR je organizovao preseljenja u treće zemlje, tako da je ukupno 11 osoba preseljeno u Kanadu (10 osoba pod supsidijarnom zaštitom koje su posjedovale kartone supsidijarne zaštite Ministarstva sigurnosti BiH i 1 mandatna izbjeglica).¹⁷

Tabela 27. Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broj osoba	69	581	95	71	64	46	53	100	45	46

Tabela 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2006. do 2015. godine

Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ukupno
Broj osoba	6	-	1	1	-	-	-	2	5	-	15

Od ukupnog broja priznatih izbjeglica 5 osoba je iz Palestine, 4 osobe iz Sirijske Arapske Republike i po jedna osoba iz Srbije, Crne Gore, Saudijske Arabije, Šri Lanke, Kameruna i Mijanmara.

Tabela 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2006. do 2015. godine

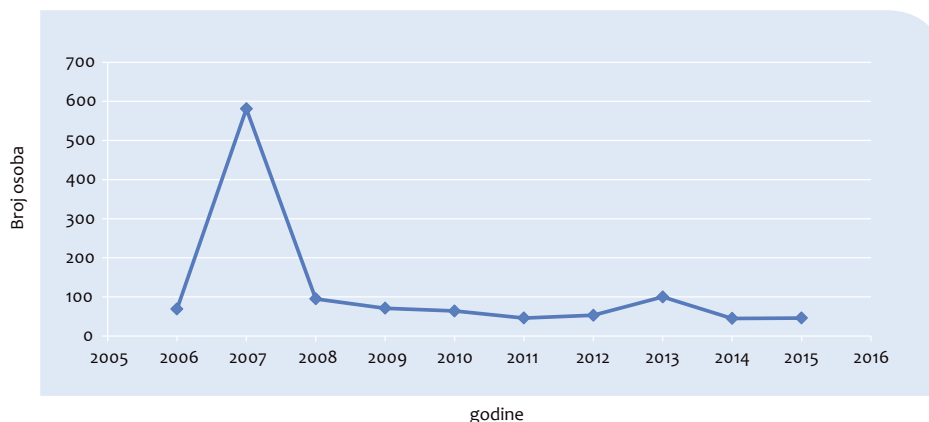
Godine	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ukupno
Broj osoba	-	-	-	1	4	-	25	28	8	5	71

Od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom 57 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 5 iz Srbije, 3 iz Eritreje, 4 iz Iraka, te po jedna iz Palestine i Somalije.

¹⁶ UNHCR je priznao izbjeglički status u BiH za 390 osoba u periodu od 1999. godine do 30.06. 2006. godine.

¹⁷ UNHCR Godišnji izvještaj - 2015

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH od 2006. do 2015. godine

Analizom grafičkog prikaza mogu se vidjeti velike razlike u broju osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH posmatran po godinama podnošenja zahtjeva, u odnosu na 2007. godinu, što je posljedica promjene zakonskih rješenja kojima je definisana oblast privremenog prihvata stranaca u situacijama masovnog priliva.

Posmatrajući trend podnošenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) uočava se pad zahtjeva u 2006. godini koji se značajno povećao u 2007. godini kao posljedica prestanka statusa privremenog prihvata u BiH za državljane Srbije, porijeklom sa Kosova. U tom periodu osobe kojima je prestao status privremenog prihvata mogle su podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH, što su uglavnom i činile.

Dalje, u 2013. godini dolazi do povećanja broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u odnosu na 2012. godinu (sa 40 zahtjeva na 73 zahtjeva), dok je broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil), u istom periodu, povećan za 88,68% (100 osoba u 2013. godini u odnosu na 53 osobe u 2012. godini). Povećanje broja tražilaca međunarodne zaštite (azila) u BiH, u ovom periodu, posljedica je priliva državljana Sirijske Arapske Republike zbog ratnih dešavanja u tom području.

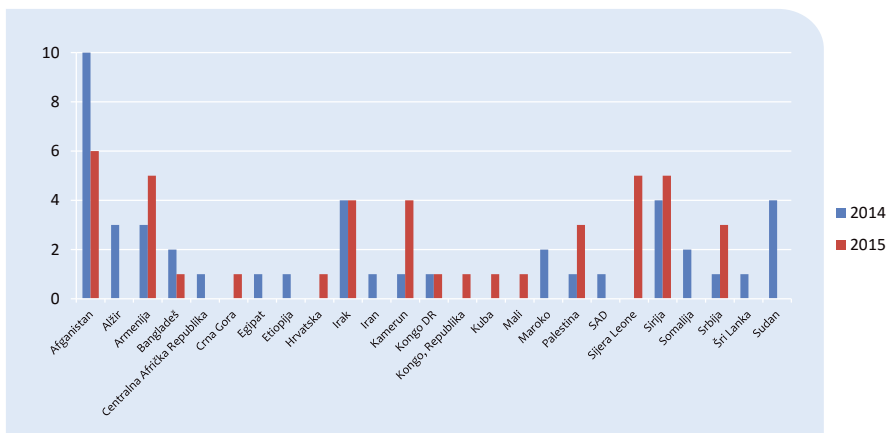
U 2014. godini dolazi do ponovnog smanjenja broja tražilaca međunarodne zaštite (azila) za 55,00%, da bi se taj broj zadržao skoro na istom nivou u 2015. godini.

U cilju analize aktuelne situacije u oblasti međunarodne zaštite (azila) prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za međunarodnu zaštitu (azil) i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2014. i 2015. godini.

Tabela 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2014. i 2015. godini

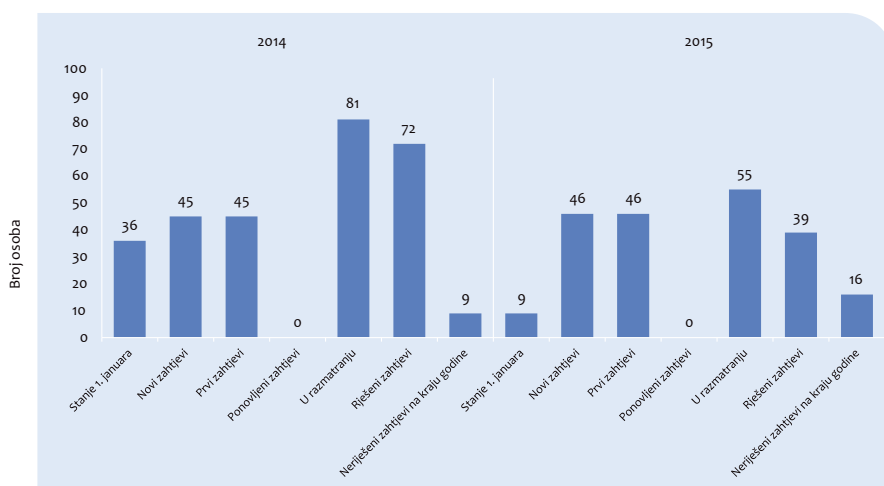
AZIL		2014		2015		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	10	10	6	6	40,00%	40,00%
2.	Alžir	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
3.	Armenija	3	3	2	5	-33,33%	66,67%
4.	Bangladeš	2	2	1	1	-50,00%	-50,00%
5.	Centralna Afrička Republika	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
6.	Crna Gora	-	-	1	1	-	-
7.	Egipat	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
8.	Etiopija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
9.	Hrvatska	-	-	1	1	-	-
10.	Irak	4	4	4	4	0,00%	0,00%
11.	Iran	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
12.	Kamerun	1	1	4	4	300,00%	300,00%
13.	Kongo, DR	1	1	1	1	0,00%	0,00%
14.	Kongo, Republika	-	-	1	1	-	-
15.	Kuba	-	-	1	1	-	-
16.	Mali	-	-	1	1	-	-
17.	Maroko	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
18.	Palestina	1	1	3	3	200,00%	200,00%
19.	SAD	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
20.	Sijera Leone	-	-	5	5	-	-
21.	Sirija	4	4	5	5	25,00%	25,00%
22.	Somalija	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Srbija	1	1	3	3	200,00%	200,00%
24.	Šri Lanka	1	1	-	-	0,00%	0,00%
25.	Sudan	4	4	-	-	-100,00%	-100,00%
26.	Turska	-	-	2	3	-	-
27.	Ukrajina	1	1	1	1	0,00%	0,00%
Ukupno		45	45	42	46	-6,67%	2,22%

Grafčki prikaz broja osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2014. i 2015. godini

Najveći broj tražilaca međunarodne zaštite (azila) u BiH, u 2015. godini, bili su iz Afganistana (6 zahtjeva za 6 osoba), zatim slijede državljani Sirijske Arapske Republike i Sijera Leonea (po 5 zahtjeva za 5 osoba), Armenije (2 zahtjeva za 5 osoba), a zatim slijede Irak i Kamerun.

U 2015. godini nije bilo zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) podnešenih od strane maloljetnih lica bez pratnje, dok je u 2014. godini 1 zahtjev podnio maloljetnik bez pratnje, iz Afganistana.

U 2014. godini donesene su ukupno 64 odluke od kojih je kod 8 zahtjeva za 13 osoba zahtjev za međunarodnu zaštitu (azil) povučen dok je u 2015. godini od 38 donešenih odluka, kod 2 zahtjeva za 3 osobe, zahtjev povučen.

U cilju preciznog definisanja aktuelnog stanja u oblasti međunarodne zaštite (azila) prezentujemo, uz kratku analizu, uporedne podatke o podnesenim zahtjevima i donešenim odlukama u 2014. i 2015. godini iskazane u broju osoba koje su obuhvaćene zahtjevima.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2014. godini podnešeno je ukupno 45 zahtjeva za međunarodnu zaštitu u BiH za 45 osoba. Iste godine, u razmatranju su bila 73 zahtjeva za 81 osobu uzimajući u obzir i predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (preneseno 28 zahtjeva za 36 osoba). Tokom 2014. godine priznat je izbjeglički status za 5 osoba (2 zahtjeva), priznat je status supsidijarne zaštite za 8 osoba (8 zahtjeva), odbijeno je 12 zahtjeva za 12 osoba, postupak je obustavljen u 39 zahtjeva za 44 osobe dok su odbačena 3 zahtjeva za 3 osobe. Na kraju 2014. godine ostalo je 9 neriješenih zahtjeva za 9 osoba.

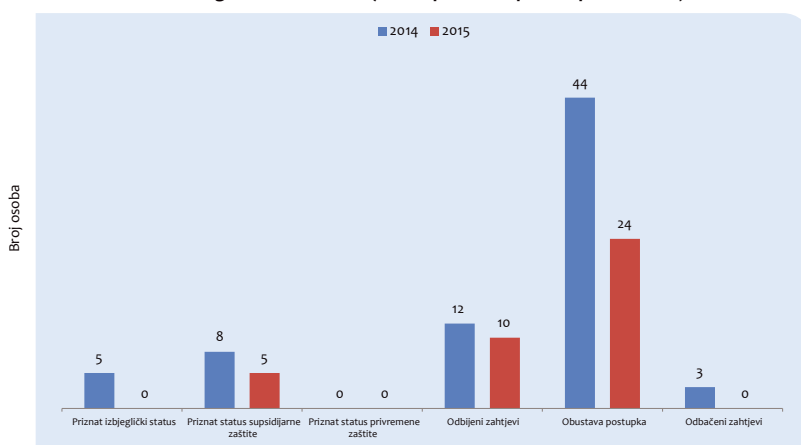
Što se tiče samih razloga za odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (12 zahtjeva za 12 osoba), u 2014. godini, zahtjevi za međunarodnu zaštitu (azil) odbijani su prije svega zbog neosnovanosti po članu 110. stav 1. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje statusa međunarodne zaštite. Takvih je u 2014. godini bilo ukupno 11 zahtjeva za 11 osoba (91,97%). Pored toga razlog za odbijanje bila je „očigledna obmana ili zloupotreba postupka“ od strane tražioca azila - 1 zahtjev za 1 osobu (8,33%).

U 2014. godini obustavljeno je 39 zahtjeva za 44 osobe iz sljedećih razloga: napustio ili pokušao napustiti BiH (33 zahtjeva za 33 osobe), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (5 zahtjeva za 10 osoba) te neodazivanje na poziv za intervju (jedan zahtjev za jednu osobu).

Ukupno gledajući sve zahtjeve u 2014. godini, kako one koji su zaprimljeni u toj godini tako i one koji su prenešeni iz predhodnih godina, njihovom analizom može se reći da je najviše zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) bilo podneseno od strane državljana Sirijske Arapske Republike (27,16% od ukupnog broja tražilaca azila), što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji. Zatim slijede državljani Afganistana (19,75% od ukupnog broja tražilaca azila). Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (81 osoba) koje su tražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2014. godini izgledala bi ovako: 17 žena (21%) i 64 muškarca (79%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (51 osoba ili 63% od ukupnog broja tražilaca azila), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (14 osoba ili 17%), dobna grupa od 0 do 17 godina (13 osoba ili 16%) te na kraju slijedi dobna grupa preko 60 godina (3 osobe ili 4%).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil, u 2015. godini, ukupno su podnešena 42 zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH za 46 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz predhodnih godina (9 zahtjeva za 9 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2015. godini imao za razmatranje ukupno 51 zahtjev za 55 osoba. Sektor za azil tokom prošle godine priznao je status supsidijarne zaštite u 5 zahtjeva za 5 osoba, odbio je 10 zahtjeva za 10 osoba, dok je postupak obustavljen u 23 zahtjeva za 24 osobe. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2015. godine ostalo neriješenih 13 zahtjeva za 16 osoba.

Pregled odluka o azilu (zbirno prikazane prvostepene odluke)

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (10 zahtjeva za 10 osoba) je neosnovanost po členu 110. stav 1. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu – Poglavlje VII, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje statusa međunarodne zaštite. Takvih je u prošloj godini bilo 4 zahtjeva za 4 osobe. Drugi razlozi za odbijanje zahtjeva su: očigledna obmana ili zloupotreba postupka (2 zahtjeva za 2 osobe), kontradiktoran, nevjerovatan i nedosljedan zahtjev (2 zahtjeva za 2 osobe), te zahtjev koji se zasniva na ekonomskim razlozima i razlozima za isključenje primjene međunarodne zaštite (po jedan zahtjev za jednu osobu).

U 2015. godini obustavljeni su postupci kod 23 zahtjeva za 24 osobe iz sljedećih razloga: napustio ili pokušao napustiti BiH (12 zahtjeva za 12 osoba), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (8 zahtjeva za 9 osoba) i neodazivanje na poziv za intervju (3 zahtjeva za 3 osobe).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2015. godini bio je 51 zahtjev za 55 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Afganistana (20% od ukupnog broja tražilaca) i Sirijske Arapske Republike (12,73% od ukupnog broja tražilaca) što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji. Zatim slijede državljani Sijera Leonea i Armenije (po 9,09% od ukupnog broja tražilaca), te Iraka i Kameruna (po 7,27% od ukupnog broja tražilaca međunarodne zaštite).

Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (55 osoba) koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH u 2015. godini izgledao bi ovako: 9 žena (16%) i 46 muškarca (84%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (31 osoba ili 56%), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (17 osoba ili 31%), dobna grupa preko 60 godina (4 osobe ili 7%) i na kraju dobna grupa od 0 do 17 godina (3 osobe ili 6%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za međunarodnu zaštitu u 2015. godini (42 zahtjeva za 46 osoba) vidi se da je najviše tražilaca međunarodne zaštite (azila) bilo iz Afganistana (6 osoba), zatim Sirijske Arapske Republike, Sijera Leonea i Armenije (po 5 osoba) te Iraka i Kameruna (po 4 osobe).

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 7 žena (15%) i 39 muškaraca (85%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 35 godina (25 osoba ili 54%), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (16 osoba ili 35%), dobna grupa od 0 do 17 godina (3 osobe ili 7%), te na kraju dobna skupina preko 60 godina (2 osobe ili 4%).

7. Izdate radne dozvole strancima

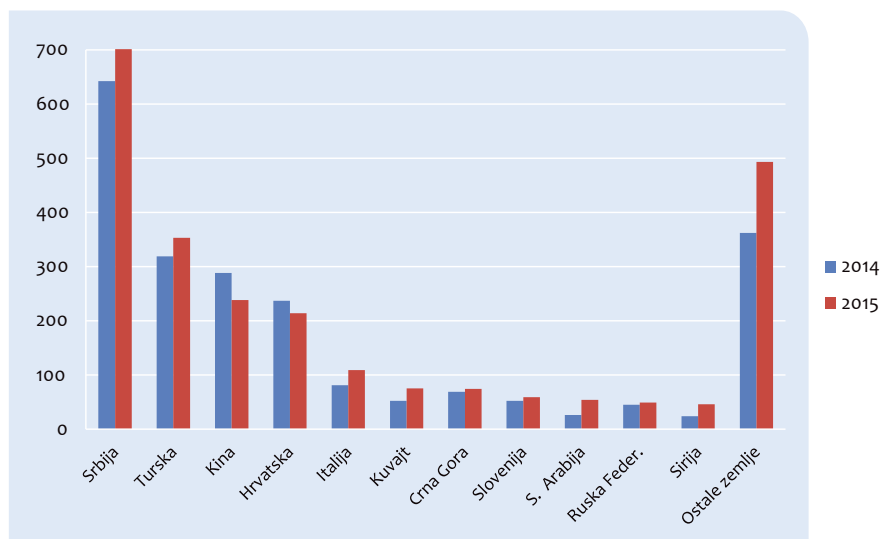
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2014. godini 2.197, a u 2015. godini 2.465 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 12,20%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2014. i 2015. godinu

R.br.	Državljanstvo	2014	2015	%
1.	Srbija	642	701	9,19%
2.	Turska	319	353	10,66%
3.	Kina	288	238	-17,36%
4.	Hrvatska	237	214	-9,70%
5.	Italija	81	109	34,57%
6.	Kuvajt	52	75	44,23%
7.	Crna Gora	69	74	7,25%
8.	Slovenija	52	59	13,46%
9.	S. Arabija	26	54	107,69%
10.	Ruska Federacija	45	49	8,89%
11.	Sirija	24	46	91,67%
12.	Ostale zemlje	362	493	36,19%
Ukupno		2.197	2.465	12,20%

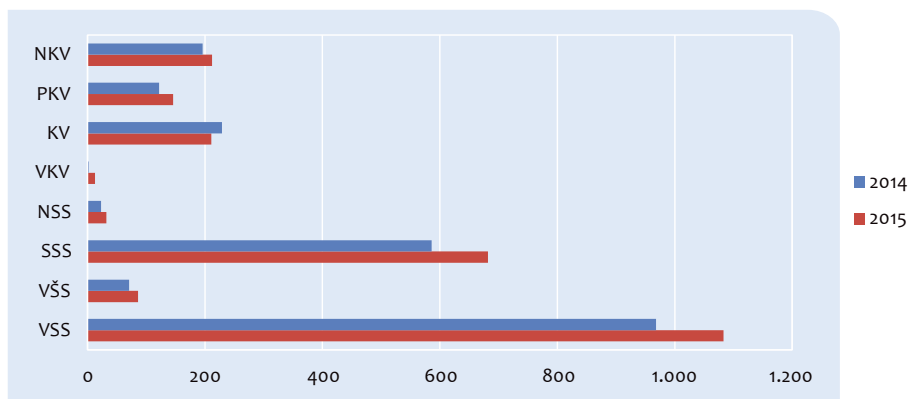
Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Srbije (28,44%), a nakon njih slijede državljani Turske (14,32%), Kine (9,65%) i Hrvatske (8,68%). U 2015. godini uočava se, za većinu prezentovanih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2014. godinu, izuzev državljana Kine i Hrvatske.

Izdate radne dozvole po državljanstvima

Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2015. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (43,93%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (27,67%), te kvalifikovani radnici (8,56%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama.

Struktura radnih dozvola prema kvalifikacijama

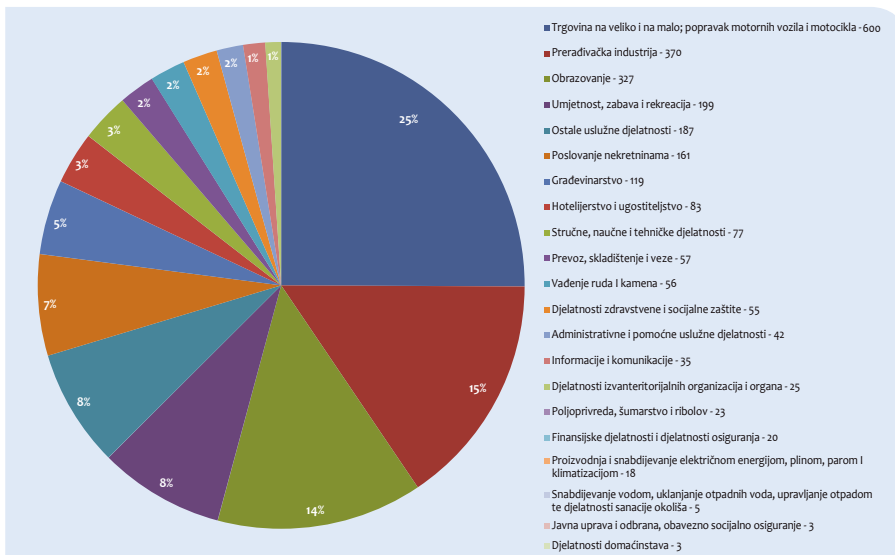

Najveći broj radnih dozvola u 2015. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 600 (24%), prerađivačkoj industriji 370 (15%) i obrazovanju 327 (13%) radnih dozvola.

Tabela 30. Struktura radnih dozvola u 2015. godini prema djelatnostima

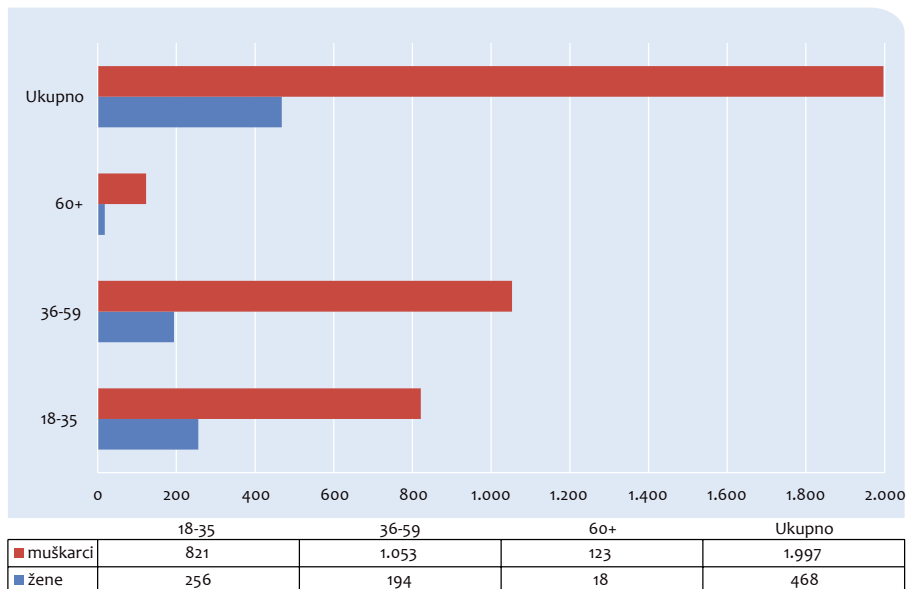
DJELATNOSTI	2015
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	600
Prerađivačka industrija	370
Obrazovanje	327
Umjetnost, zabava i rekreacija	199
Ostale uslužne djelatnosti	187
Poslovanje nekretninama	161
Građevinarstvo	119
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	83
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	77
Prevoz, skladištenje i veze	57
Vađenje ruda i kamena	56
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	55
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	42
Informacije i komunikacije	35
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i organa	25
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	23
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	20
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	18
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	5
Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	3
Djelatnosti domaćinstava	3
Ukupno	2.465

Radne dozvole po djelatnostima 2015. godina

Od ukupnog broja u 2015. godini žene su dobile 468 (19%), a muškarci 1.997 (81%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodne dvije godine. Najveći broj radnih dozvola u 2015. godini, ukupno 1.053 (43%) izdato je muškarcima od 36 do 59 godina starosti.

Radne dozvole prema polnoj i starosnoj strukturi - 2015. god.

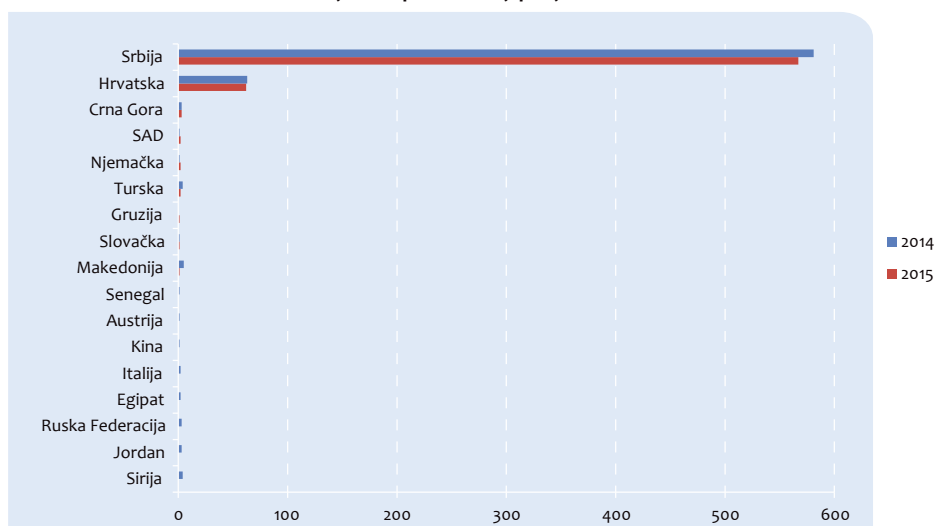
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnog državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2014. i 2015. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu BiH. Za navedena lica činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama porijekla u 2014. i 2015.g.

R.br.	Prethodno državljanstvo	2014	2015
1.	Srbija	581	567
2.	Hrvatska	63	62
3.	Crna Gora	3	3
4.	Turska	4	2
5.	Njemačka	1	2
6.	SAD	1	2
7.	Makedonija	5	1
8.	Slovačka	1	1
9.	Gruzija	-	1
10.	Sirija	4	-
11.	Jordan	3	-
12.	Ruska Federacija	3	-
13.	Egipat	2	-
14.	Italija	2	-
15.	Kina	1	-
16.	Austrija	1	-
17.	Senegal	1	-
Ukupno		676	641

Državljanstva prema zemlji porijekla

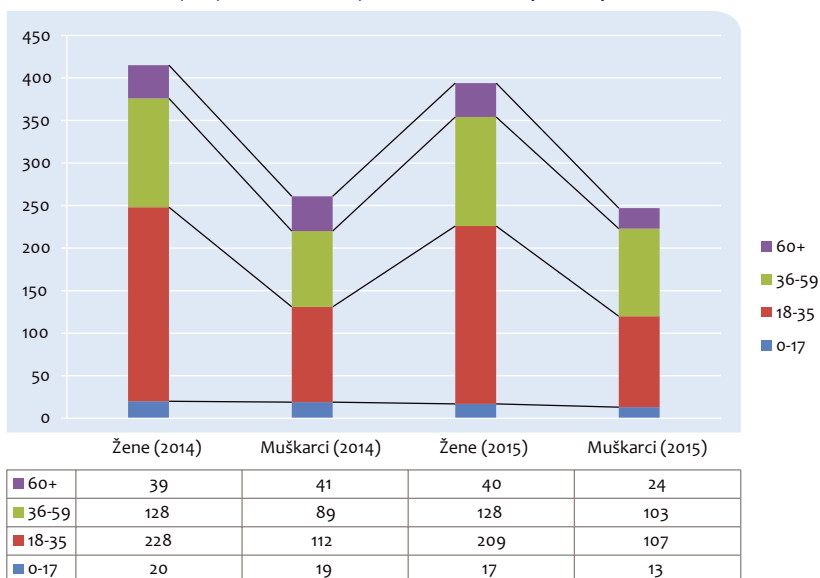
Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije i Hrvatske (97%).

Državljanstvo BiH je u 2014. godini steklo je 676 osoba, od čega po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 563 osobe. Državljanstvo BiH i Federacije BiH u 2014. godini steklo je 307 osoba, od čega 14 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 269 osoba. Državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2014. godini steklo je 369 osoba, od čega 6 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 294 osobe i po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Hrvatske 18 osoba.

Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2015. godini iznosio je 641 i manji je za 5,18% u odnosu na 2014. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije otpada 558 osoba. U 2015. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 320 osoba, od čega 12 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 308 osoba, dok je državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2015. godini steklo 321 osoba, od čega 2 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo BiH za lica od naročite koristi za BiH, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Srbije 250 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između BiH i Hrvatske 8 osoba, te po osnovu naturalizacije 61 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2015. godini prema dobi i polu ukazuje da je skoro 50% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i da je državljanstvo BiH steklo više žena (61%) nego muškaraca (39%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

Osobe kojima je odobreno državljanstvo BiH razvrstane po dobi i polu

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine je institucija na državnom nivou koja u okviru svoje nadležnosti za iseljništvo Bosne i Hercegovine, pored ostalog, radi na prikupljanju podataka i raznovrsnih informacija o bh. emigraciji koji se odnose na broj, strukturu, status, zaposlenost, uključenost u obrazovni sistem i uopšte njihovu integritet u državama prijema, novčanim doznakama idr. Na temelju raspoloživih podataka urađena je analiza stanja emigracije/iseljništva iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou koja oslikava trendove iseljavanja iz Bosne i Hercegovine.

9.1. Opšta procjena migracionih tokova

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljinstvu, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 2 miliona što čini 53% u odnosu na 3.791.622 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.¹⁸

Prema procjenama Svjetske banke taj procenat je nešto manji i iznosi 44,5% i stavlja Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji (od ukupno 214 zemalja i teritorija obuhvaćenih u „*Migration and Remittances Factbook 2016*“). Važno je napomenuti da se podaci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bh. emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Bosna i Hercegovina je suočena sa znatno većom emigracijom stanovništva u odnosu na zemlje regije. Prema najnovijim podacima Svjetske banke¹⁹ Bosna i Hercegovina je sa stopom emigracije od 44.5% znatno ispred Srbije (18%) i Hrvatske (20.9%), te čak i ispred Albanije (43.6%) koja je godinama bila vodeća zemlja u Evropi po stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Emigracija iz BiH je kontinuiran proces, a njeni glavni uzroci su ekonomske prirode. Nezaposlenost mladih u BiH je i dalje zabrinjavajuća i za 2014. godinu iznosi 65,3%. U Bosni i Hercegovini samo jedno od osam mladih ljudi (starosne dobi 16-24 godine) je zaposleno u poređenju sa jednim od troje u Evropskoj uniji. Zbog toga ne iznenađuje činjenica da je Bosna i Hercegovina suočena sa problemom odliva pameti. Veliki broj mladih i visokoobrazovanih ljudi odlazi iz BiH u potrazi za boljim uslovima života i zaposlenja što značajno umanjuje kvalitet ljudskih resursa u BiH.²⁰

18 Preliminarni rezultati popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine, AzSBiH, 2013

19 Migration and Remittances Factbook 2016

20 Strateški okvir za BiH, avgust 2015

Ovom procesu u zadnjih nekoliko godina uveliko je doprinijelo zaključivanje sporazuma o zapošljavanju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije i Savezne Republike Njemačke, kao i promjena migracione politike Evropske unije koja ide u pravcu stalnog olakšavanja i poticanja useljavanja određenih, za zemlje EU, deficitarnih zanimanja, kao što su informatičari, ljekari, matematičari, istraživači i dr. visokokvalifikovani radnici, stručnjaci i studenti (Direktiva EU o plavoj karti). Također, cilj usvojenih direktiva na nivou Evropske unije je da se olakša privremena i cirkularna migracija radnika iz zemalja koje nisu članice EU.

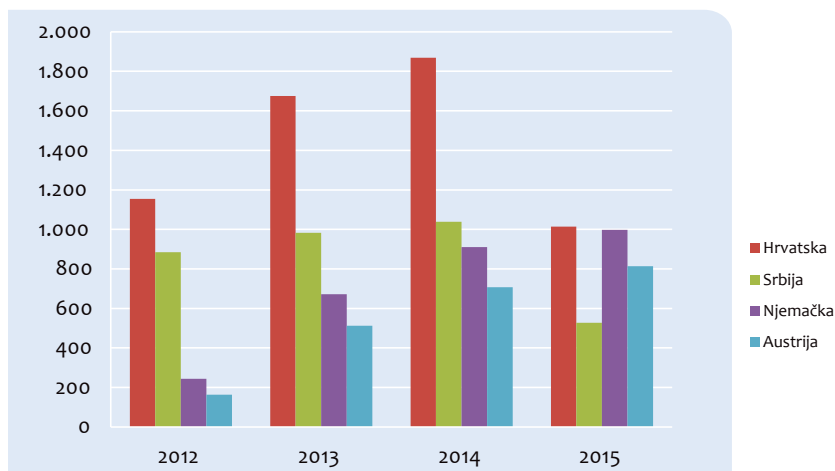
Pored toga, olakšano kretanje stanovništva zbog uvođenja bezviznog režima i povoljniji uslovi ulaska u zemlje EU za visokokvalifikovane radnike, studente i istraživače svakako utiču na kontinuiranu emigraciju iz Bosne i Hercegovine i na stalni „odliv pameti“.

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou, važno je ukazati na nedostatak podataka koji se vode u Bosni i Hercegovini. Jedini podaci koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima u 2015. godini, 3.948 osoba je odjavilo svoj boravak u Bosni i Hercegovini.²¹

Tabela 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH na godišnjem nivou za četiri najčešće zemlje odredišta

DRŽAVA PRIJEMA	2012	2013	2014	2015
Hrvatska	1.155	1.675	1.868	1.014
Srbija	885	982	1.038	527
Njemačka	244	672	910	998
Austrija	164	512	707	814
UKUPNO:	2.448	3.841	4.523	3.353

Pregled broja odjavljenih osoba u zadnje četiri godine za četiri najčešće zemlje odredišta

21 Izvor: Akt Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine br. UP1-15-03-07-10-13490-3/2015 od 05.01.2016.god.

Ovi podaci nisu stvarni i sveukupni podaci o iseljavanju iz BiH, ali jesu podaci koji mogu biti pokazatelji trenda iseljavanja. U Bosni i Hercegovini ne postoji zakonska obaveza odjave prebivališta, tako da značajan broj onih koji napuštaju BiH zbog zaposlenja, studiranja ili nekih drugih razloga ne odjavljuju svoje prebivalište.

Podaci koji također mogu upotpuniti sliku o odlascima iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou su podaci Agencije za rad i zapošljavanje BiH²² o zaposlenim državljanima BiH u inostranstvu. Podaci kojim raspolaže Agencija za rad i zapošljavanje su samo za one državljane BiH koji su se zaposlili u zemljama s kojima BiH ima potpisan sporazum o zapošljavanju. U 2015. godini u Republici Sloveniji se zaposlio 2.431 državljanin BiH, a u Saveznoj Republici Njemačkoj 870 državljana BiH, što je ukupno 3.301 osoba.

Stvarni broj zaposlenih državljana BiH u inostranstvu je puno veći s obzirom da ne raspolažemo podacima za sve druge osobe koje su na neki drugi način pronašle zaposlenje u inostranstvu, kroz direktni kontakt s poslodavcima u inostranstvu, putem agencija za posredovanje pri zapošljavanju i na druge načine. Također, u dosta slučajeva sa državljanima BiH koji su dobili zaposlenje u inostranstvu iseljavaju i članovi uže porodice, o čemu nema dostupnih podataka.

Radne migracije su posljedica visoke stope nezaposlenosti u BiH i nemogućnosti da se pronađe stalno zaposlenje i često su privremenog karaktera. Međutim, ukoliko u skorije vrijeme ne bude nekih promjena u bh. društvu, postoji opravdana bojazan da bi privremeni karakter ovih migracija mogao da preraste u trajni.

Pored ove vrste migracija, u zadnje vrijeme sve je veći broj mladih bh. građana koji odlaze na studije u inostranstvo. Prema UNESCO²³ podacima ukupan broj međunarodnih studenata iz Bosne i Hercegovine u svijetu koji su se u 2013. godini upisali na neki od studija u inostranstvu²⁴ je 10.864. Od toga najveći broj studenata iz BiH je upisalo studije u zemljama Centralne i Istočne Evrope – 6.607 i zemljama Sjeverne Amerike i Zapadne Evrope – 3.945.

OECD²⁵ ima detaljnije podatke za neke zemlje prijema prema kojima se najveći broj studenata²⁶ u istoj godini (2013) upisao u Austriji – 2.194, zatim Njemačkoj - 540, Italiji – 458, Turskoj - 405 i SAD - 348. Međutim OECD nema podatke niti za jednu zemlju regiona, a koja spada u grupu zemalja Centralne i Istočne Evrope gdje se i nalazi najveći broj studenata.

22 Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-14-1-5-1/16 od 12.01.2016. godine

23 UNESCO: Education: *Outbound internationally mobile students by host region*, <http://data.uis.unesco.org/#>, Data extracted on 04 Feb 2016 08:55 UTC (GMT) from UIS.Stat

24 U obrazloženju podataka o porijeklu studenata navedeno je da su podaci o osobama iz BiH koje su prešle međunarodnu granicu u svrhu studiranja i upisane su na studij u navedenoj državi prijema

25 www.oecd.stat, naziv tabele: Upis međunarodnih studenata prema porijeklu, Data extracted on 29 Jan 2016 09:54 UTC (GMT) from OECD.Stat

26 U obrazloženju podataka o porijeklu studenata navedeno je da su podaci o osobama iz BiH koje su prešle međunarodnu granicu u svrhu studiranja i upisane su na studij u navedenoj državi prijema

Ovi podaci pokazuju da iz Bosne i Hercegovine pored mladih već obrazovanih kadrova, odlaze i mlađe generacije koje se odlučuju za studij u inostranstvu. Ovakav trend bi bio pozitivan u slučaju ako se nakon završetka studija vrate u Bosnu i Hercegovinu sa novim stečenim znanjima i vještinama. Međutim, s obzirom na veliku nezaposlenost u BiH, velika je mogućnost da će značajan broj njih ostati u državama u kojima su studirali, što im omogućava nova migracijska politika EU na način da se osobama koje su studirale i uspješno završile studij olakšava dobivanje boravišne i radne dozvole i ostanak u toj zemlji.

Iako evidentirani slučajevi napuštanja Bosne i Hercegovine ne predstavljaju stvarni broj odlazaka, ipak ovi podaci su korisni, jer se na osnovu njih mogu uočiti određeni emigracijski trendovi.

Hrvatska, Austrija, Njemačka, Slovenija i Srbija su najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine, s tim da su Njemačka i Slovenija najčešće destinacije emigriranja radi zaposlenja, a Austrija radi studiranja.

Zanimljivo je pomenuti da je veći broj objavljenih osoba ženskog spola u odnosu na muški i to u omjeru 55% naspram 45%. Najveći broj osoba koje su objavile prebivalište u BiH su žene starosne dobi 16 - 30 godina, koje čine 18% od ukupnog broja građana koji su objavili prebivalište u 2015. godini.

Visok procenat, čak 87,5% osoba starosne dobi 16 - 30 godina emigriralo je u jednu od tri slijedeće zemlje: Njemačku, Austriju ili Hrvatsku. Zanimljivo je da najveći broj osoba starosne dobi od preko 65 godina emigrira u Srbiju i Hrvatsku i to čak njih 86%. Od 527 osoba koje su napustile BiH i emigrirale u Srbiju, 59,5% su osobe starosti preko 65 godina (314 osoba).

9.2. Broj emigranata

Sektor za iseljeništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH kontinuirano radi na prikupljanju podataka o emigraciji iz Bosne i Hercegovine. Ova vrsta podataka se, uglavnom, prikuplja na osnovu podataka koje vode zemlje prijema o imigrantima i njihovim potomcima. Podaci o emigrantima/iseljenicama iz Bosne i Hercegovine prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema mogu se razvrstati u tri osnovne grupe: državljani BiH, osobe rođene u BiH i osobe bh. porijekla (što uključuje i potomke, odnosno drugu generaciju).

Tačni statistički podaci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 50 zemalja svijeta iznosi 1.679.177, od čega u zemljama EU-28 živi 57%, odnosno 955.780.

Tabela 33. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 50 zemalja prijema

R. br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina	R. br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	409.357	Eurostat, 2015	26.	Novi Zeland	626	UN, 2013
2.	Srbija	335.992	UN, 2015	27.	Finska	585	Eurostat, 2015
3.	Njemačka	159.380	Eurostat, 2015	28.	Ruska Federacija	515	UN, 2015
4.	Austrija	149.755	Eurostat ²⁷ , 2015	29.	Mađarska	506	Eurostat, 2015
5.	SAD	132.255	UN, 2013	30.	Grčka	456	Eurostat, 2015
6.	Slovenija	96.921	Eurostat, 2015	31.	Belgija	450	Eurostat, 2015
7.	Švajcarska	57.542	UN, 2015	32.	Libija	329	UN, 2015
8.	Švedska	56.477	Eurostat, 2015	33.	Slovačka	321	Eurostat, 2015
9.	Australija	41.449	UN ²⁸ , 2015	34.	Južna Afrika	184	UN, 2015
10.	Kanada	39.583	UN, 2015	35.	Malta	159	Eurostat, 2015
11.	Crna Gora	34.259	UN, 2015	36.	Island	153	UN, 2015
12.	Albanija	29.077	UN ²⁹ , 2013	37.	Portugal	111	Eurostat, 2015
13.	Italija	27.726	Eurostat, 2015	38.	Bugarska	107	Eurostat, 2015
14.	Holandija	25.440	Stat. godišnjak Agencije za statist. Holandije za 2013.	39.	Kipar	96	Eurostat, 2015
15.	Danska	17.858	Eurostat, 2015	40.	Brazil	82	UN, 2015
16.	Francuska	13.958	Eurostat, 2015	41.	Egipat	70	UN, 2015
17.	Norveška	13.453	Central. stat. ured Norveške, 2015	42.	Jordan	64	UN, 2015
18.	Makedonija	8.713	UN, 2015	43.	Rumunija	60	Eurostat, 2015
19.	Ujedinjeno Kraljevstvo	7.880	Eurostat, 2015	44.	Izrael	53	UN, 2013
20.	Poljska	3.741	Eurostat, 2015	45.	Venecuela	24	UN, 2015
21.	Španija	3.510	Eurostat, 2015	46.	Čile	12	UN, 2015
22.	Turska	3.507	UN, 2015	47.	Bolivija	10	UN, 2015
23.	Češka Republika	2.928	Eurostat, 2015	48.	Dominikanska Republika	5	UN, 2015
24.	Luksemburg	2.232	Eurostat, 2015	49.	Latvija	4	Eurostat, 2015
25.	Irska	1.200	Eurostat, 2015	49.	Estonija	2	Eurostat, 2015
Ukupno						1.679.177	

²⁷ Eurostat statistical books – People in the EU, 2015 edition; Eurostat Data on: country of birth, year 2011, pristupljeno 15.1.2016.

²⁸ United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2015). Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin (United Nations database), pristupljeno 29.1.2016

²⁹ United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2013). Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin (United Nations database), pristupljeno 15.1.2016

Procjene ukupnog broja osoba bh. porijekla u svijetu su najmanje 2 miliona. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju domovinu i procjenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bh. porijekla u svijetu su sačinjene na osnovu tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH.

Neke od država prijema vode dosta detaljne podatke o imigrantima i njihovim potomcima odnosno prvoj i drugoj generaciji. Kao dobar primjer možemo navesti podatak za četiri evropske zemlje gdje se prema statistikama tih država 97.614 osoba vode kao osobe koje imaju migrantsko porijeklo. Znači, radi se o osobama koje su rođene u toj zemlji kod kojih su jedan ili oba roditelja rođeni u Bosni i Hercegovini.

Tabela 34. Podaci o potomcima bh. emigranata rođenim u navedenim zemljama prijema

Zemlja prijema	Ukupno rođeni u zemlji prijema sa jednim ili oba roditelja rođena u BiH	Od toga:	
		Državljanstvo BiH	Državljanstvo zemlje prijema
Danska	5.468	1.716	3.752
Norveška	3.708	Nema podataka	Nema podataka
Njemačka	81.000	25.604	55.396
Švajcarska	7.438	7.438	Nema podataka

9.3. Status emigranata

Status bh. iseljenika riješen je velikim dijelom kroz sticanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

Iako je od ratnih dešavanja prošlo više od dvadeset godina, i mnoge izbjeglice su se vratile u Bosnu i Hercegovinu ili riješile svoj status u državama prijema, često se i danas bh. iseljenici nazivaju izbjeglicama. U većini država već duži niz godina nema registrovanih osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom. Prema podacima UNHCR-a³⁰ iz juna 2015. god u svijetu je registrovano ukupno 19.628 osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom, od kojih se preko 15.000 nalazi u Srbiji.

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravištem, prema dostupnim podacim za četrnaest država prijema, iznosi 445.152 što je i predstavljeno u tabeli 35. Ovaj broj predstavlja bh. državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

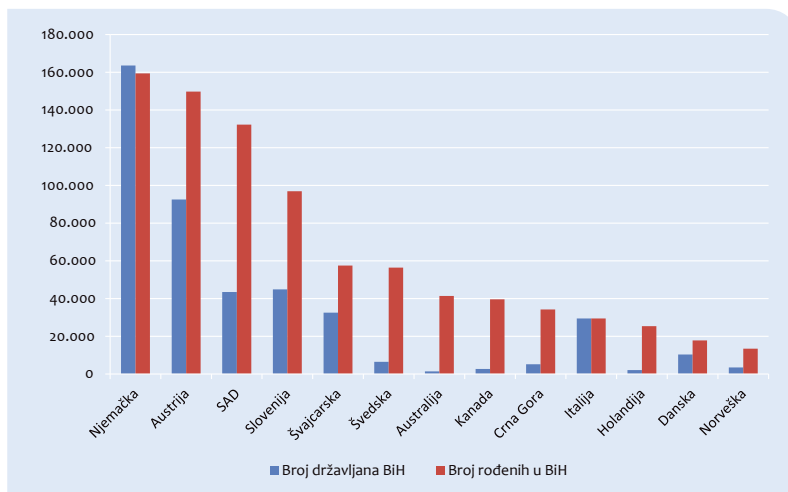
³⁰ UNHCR Mid-year trends 2015, <http://www.unhcr.org/pages/49e48d766.html>

Tabela 35. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

ZEMLJA PRIJEMA	BROJ DRŽAVLJANA BiH	REFERENTNA GODINA
Njemačka	163.519	2015.
Austrija	92.528	2015.
Slovenija	44.885	2015.
SAD	43.547	2013.
Švajcarska	32.583	2014.
Italija	29.442	2014.
Danska	10.374	2015.
Hrvatska	6.733	2011.
Švedska	6.541	2014.
Crna Gora	5.209	2011.
Norveška	3.531	2015.
Kanada	2.690	2011.
Holandija	2.170	2015.
Australija	1.400	2011.
Ukupno	445.152	

Podaci pokazuju da je najveći broj državljana Bosne i Hercegovine u SR Njemačkoj 163.519, pa zatim u Austriji 92.528. Ovo potvrđuje da se bh. državljani teže odriču državljanstva BiH radi sticanja njemačkog ili austrijskog državljanstva, iako su odavno stekli uslove za sticanje državljanstva ovih država. Drugi razlog zbog kojeg dolazi do porasta broja bh. državljana u ovim zemljama se ogleda u činjenici da je iseljavanje iz Bosne i Hercegovine nastavljeno, i to najviše upravo u ove zemlje prijema. Ovo rezultira time da iako raste broj bh. iseljenika koji su stekli državljanstvo zemlje prijema, broj državljana BiH se i dalje povećava u tim zemljama.

Usporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj zemlji prijema

Stopa naturalizacije bh. iseljenika u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljana BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH. Najveća razlika u odnosu ova dva broja je u Australiji, Kanadi i Holandiji. U sve tri ove zemlje, preko 90% bh. iseljenika je naturalizovano, odnosno riješili su svoj status kroz sticanje državljanstva zemlje prijema.

Najveći broj emigranata iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduju državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo jer država prijema svojim Zakonom o državljanstvu daje takvu mogućnost ili je to uređeno Sporazumom o dvojnomo državljanstvu zaključenim između Bosne i Hercegovine i te države. Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH³¹, u periodu od 1.1.1998. do 29.12.2015. godine, državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo ukupno 69.289 osoba, od čega 3.372 u 2015. godini. Najveći broj bh. državljana odrekao se državljanstva Bosne i Hercegovine radi sticanja državljanstva SR Njemačke, Austrije, Slovenije i Hrvatske.

Podaci o broju naturaliziranih bh. iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stepenu integrisanosti bh. iseljenika u državama prijema, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

9.4. Novčane doznake

Podatke o novčanim doznakama iz inostranstva vodi Centralna banka Bosne i Hercegovine. Procjene novčanih doznaka iz inostranstva za sva četiri kvartala 2015. godine iznose **2.301,7 miliona KM**. Međutim, procjena ukupnih transfera iz inostranstva, koji uključuju i inostrane penzije, za 2015. godinu iznosi 3.595,9 miliona KM.

³¹ Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-1-30-2-6470/15 od 29.12.2015. godine

Tabela 36. Transferi iz inostranstva za 2015. godinu³²

Izraženo u milionima KM	2015 1. kvartal	2015 2. kvartal	2015 3. kvartal	2015 ³³ 4. kvartal(p)	2015 ukupno(p)
Personalni transferi (Novčane doznake iz inostranstva)	502,8	602,2	628,2	568,5	2.301,7
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)	332,1	284,4	259,8	417,9	1.294,2
Ukupno tekući transferi (Ostali sektori)	834,9	886,6	888,0	986,4	3.595,9

Procjene Svjetske banka o novčanim doznakama iz inostranstva za Bosnu i Hercegovinu u 2015. godini iznose 3.617 mil KM.³⁴

Prema podacima Svjetske banke za 2014. godinu učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 11,4%, što Bosnu i Hercegovinu stavlja na 22 mjesto na svijetu (od 214 zemalja i teritorija).³⁵

Prema rezultatima Ankete o potrošnji domaćinstava u BiH iz 2011. godine³⁶ (rezultati objavljeni 2013), koju provodi Agencija za statistiku BiH svake četiri godine, novac iz inostranstva dobiva svako 20. domaćinstvo u Bosni i Hercegovini. Najčešći pošiljaoci su djeca ispitanika, odnosno svaka druga doznaka potiče od njih. Prosječan godišnji iznos primljenih doznaka u domaćinstvu je 2.600 KM i najvećim dijelom se troši na kupovinu prehrambenih artikala.

Priliv novčanih doznaka u Bosnu i Hercegovinu prema zemlji prijema iseljenika pokazuje da je najviše doznaka u 2014. godini (preko 50%) stiglo iz Hrvatske, Srbije i Njemačke.³⁷

Tabela 37. Procjena priliva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2014. godinu

ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milionima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	1.003	27,8%
Srbija	561	15,6%
Njemačka	380	10,5%
Austrija	346	9,6%
SAD	316	8,7%
Slovenija	260	7,2%
Švajcarska	135	3,7%
Švedska	130	3,6%
Australija	90	2,5%
Sve ostale zemlje	374	10,8%
UKUPNO:	3.595	100%

³² CBBiH-Izveštaj o Platnoj bilanci BiH do Q3

³³ Procjena za Q4 2015 god. je sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

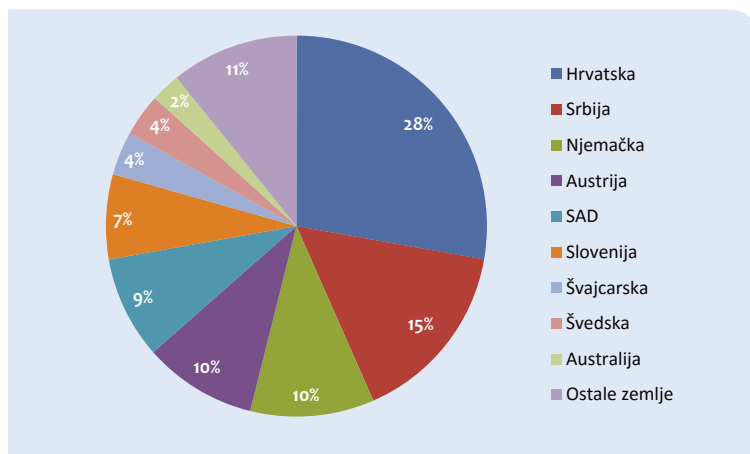
³⁴ Migration and Remittances Factbook 2016, decembar 2015, Svjetska banka

³⁵ Migration and Remittances Factbook 2016, decembar 2015, Svjetska banka

³⁶ Tematski bilten: Anкета o potrošnji domaćinstava u BiH 2011, Sarajevo 2013, Agencija za statistiku BiH

³⁷ Procjene priliva novčanih doznaka po državama za 2014. godinu, april 2015, Svjetska banka

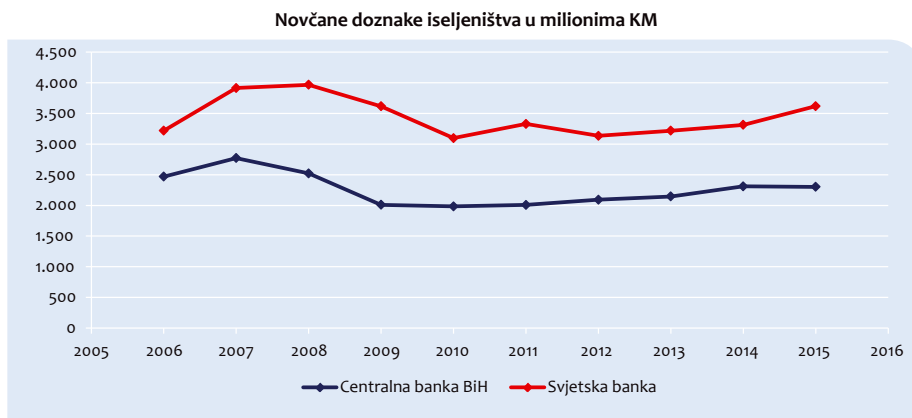
Procentualna zastupljenost priliva novčanih doznaka prema zemlji prijema iseljenika

Tabela 38. Novčane doznake iseljeništva od 2006. do 2015. godine³⁸

Novčane doznake iseljeništva		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ³⁹ (procjene)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.469	2.771	2.522	2.010	1.984	2.008	2.093	2.145	2.311	2.302
	EUR u mil.	1.262	1.417	1.289	1.027	1.014	1.026	1.070	1.096	1.181	1.177
Svjetska banka	KM u mil.	3.217	3.914	3.966	3.615	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313	3.617
	EUR u mil.	1.645	2.001	2.028	1.848	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693	1.849

³⁸ Novčane doznake za 2014. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu u Migracionom profilu za 2014. godinu u skladu sa trenutnim podacima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za taj period.

³⁹ Vrijednost novčanih doznaka za 2015. godinu predstavlja procjene.

Prezentirani podaci pokazuju da novčane doznake predstavljaju jedan stabilan prihod Bosni i Hercegovini. Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podaci Centralne banke BiH obuhvaćaju samo “personalne transfere”, dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir “personalnih transfera” i “kompenzacije uposlenih”.

10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se u skladu s članom III, stav (1), tačka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnom nivou.

10.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- ◊ U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- ◊ Drugi dokument koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema je Akcioni plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima realizacije istih.

- ◊ Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definisana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentuje razvoj imigracionog i azilantskog sistema, trenutno stanje, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana za period 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- ◊ Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo novu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integrisanju naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 10/13, 64/13 i 1/14).
- ◊ U 2015. godini započeta je aktivnost na izradi nove Strategije u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2016 – 2020. godina i njeno usvajanje se očekuje početkom 2016. godine.

10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2015. godine donešeno je pet zakona koji regulišu oblast imigracija i azila u BiH

- Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu BiH** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 29/03 i 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Evropske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donešenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je **novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu** koji je stupio na snagu u maju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12).

- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. novembra 2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/15), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. februara 2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 11/16).

U skladu sa odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08 i 87/12) donešeni su sljedeći podzakonski akti koji se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonima:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“ br. 27/13),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 61/13),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“ broj 49/13),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 105/08),
- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09),
- Pravilnik o obavezama prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja („Službeni glasnik BiH“ broj 17/09 i 69/13),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 30/10 i 78/13),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 50/13),
- Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produženje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike („Službeni glasnik BiH“ broj 73/15),
- Pravilnik o međunarodnoj zaštiti (azilu) u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 37/09, 85/10 i 63/13),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15),

- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08),
- Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 67/08),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 3/09),
- Pravilnik o identifikacionom dokumentu lica kojima je priznata međunarodna zaštita u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH“ broj 100/15).

U skladu sa odredbama novog Zakona o strancima donešen je sljedeći podzakonski akt:

- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnim za izdržavanje stranaca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 3/16).

10.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici 9 državnih ministarstava i djeluje na državnom nivou kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti osnovano je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelja krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je osnovana 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspeksijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je osnovana Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je sa operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu”.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A.2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglica

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; saradnju sa međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu, te podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedoge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanima mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nosioca posebnih vrsta putnih isprava.

Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, te u sjedištu odlučuje o produženju vize za kratkoročni boravak (Vize C) u izuzetnim, Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, propisanim razlozima.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralno koordinirajući organ za obezbjeđivanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o vijeću ministara BiH 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o sprovođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud

Ustavni sud djeluje na državnom nivou te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnom odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom BiH, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna

granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance” unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza sprovođenja upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je sa kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH

Ministarsvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, saradnju sa nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1.** ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA
- ANEKS 2.** IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2014. I 2015. GODINI
- ANEKS 3.** IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2014. I 2015. GODINI
- ANEKS 4.** ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2014. I 2015. GODINI
- ANEKS 5.** OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2014. I 2015. GODINI
- ANEKS 6.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU
- ANEKS 7.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU
- ANEKS 8.** IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2015. GODINI
- ANEKS 9.** PODNESENI ZAHTJEVI ZA MEĐUNARODNU ZAŠTITU (AZIL) NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2006. DO 2015. GODINE
- ANEKS 10.** BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU

ANEKS 1

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

POKAZATELJI / GODINE	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broj izdatih viza u DKP-ima	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970
Broj izdatih viza na granici	927	735	684	345	327	248	150	93	58	120
Broj odbijenih ulazaka u BiH	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432
Broj nezakonitih prelazaka državne granice		851	543	381	322	324	389	228	189	179
Ulazaka		497	368	188	180	203	283	164	116	133
Izlazaka		354	175	193	142	121	106	64	73	46
Broj privremenih boravaka	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633
Broj stalnih boravaka	153	136	215	359	315	308	401	713	763	808
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka		229	484	530	397	364	947	430	817	670
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem					73	104	182	123	59	52
Broj otkaza stalnih boravaka		20	32	36	106	191	54	57	83	63
Broj rješenja o protjerivanju		822	787	474	410	309	562	279	380	294
Broj stranaca stavljenih pod nadzor			198	191	354	266	520	274	251	210
Imigracioni centar			198	191	312	218	453	236	218	193
Na određeno područje ili mjesto					42	48	67	38	33	17
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju		75	172	22	19	8	14	1	5	5
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji				87	101	81	292	117	57	29
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima							160	159	169	179
Broj dobrovoljnih povratka migranata (uz pomoć IOM-a)	112	261	44	226	341	244	88	209	104	197
Državljana BiH	54	28	16	73	87	71	88	209	104	197
Stranih državljana iz BiH	58	233	28	153	254	173	0	0	0	0
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	174	240	248	122	119	88	75	75	55	42
Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH	69	581	95	71	64	46	53	100	45	46
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine		2.696	2.993	2.592	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197	2.465
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH		1.190	1.159	945	827	718	817	649	676	641
Broj emigranata koji vode porijeklo iz BiH što uključuje drugu i treću generaciju bh. iseljenika rođenih u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)								2.000.000		
Populacija u BiH (Agencije za statistiku BiH - Preliminarni rezultati popisa stanovništva u BiH, 2013. godina)								3.791.622		

ANEKS 2

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2014. I 2015. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Afganistan	9	41	355,56%
2	Alžir	26	33	26,92%
3	Angola	5		-100,00%
4	Armenija	38		-100,00%
5	Azerbejdžan	178	9	-94,94%
6	Bahami	1	2	100,00%
7	Bahrein	768	22	-97,14%
8	Bangladeš	21	31	47,62%
9	Barbados	3		-100,00%
10	Belize	1		-100,00%
11	Benin	1	2	100,00%
12	Bjelorusija	169	31	-81,66%
13	Bolivija	4		-100,00%
14	Botsvana	4		-100,00%
15	Burkina Faso		1	-
16	Burundi		1	-
17	Butan	1	1	0,00%
18	Centralna Afrička Republika	2		-100,00%
19	Čad	1		-100,00%
20	Dominikanska Republika	8	11	37,50%
21	Džibuti	3	12	300,00%
22	Egipat	524	478	-8,78%
23	Ekvador	9	4	-55,56%
24	Eritreja	3	12	300,00%
25	Etiopija	38	52	36,84%
26	Filipini	149	264	77,18%
27	Gana	7	10	42,86%
28	Grenada		1	-
29	Gruzija	85	160	88,24%
30	Gvineja	3		-100,00%
31	Gvineja Bisao	1		-100,00%
32	Haiti	1	1	0,00%
33	Indija	290	438	51,03%
34	Indonezija	657	359	-45,36%
35	Irak	104	141	35,58%
36	Iran	199	276	38,69%
37	Istočni Timor		1	-
38	Izrael		2	-
39	Jamajka	4	2	-50,00%
40	Jemen	55	138	150,91%
41	Jordan	405	577	42,47%
42	Južna Afrika	88	126	43,18%
43	Kambodža	3		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
44	Kamerun	13	9	-30,77%
45	Kape Verde		1	-
46	Kazahstan	42	163	288,10%
47	Kenija	12	28	133,33%
48	Kina	1.212	971	-19,88%
49	Kirgistan	23	70	204,35%
50	Kolumbija	30	14	-53,33%
51	Komori	64	178	178,13%
52	Kongo Demokratska Republika	26	3	-88,46%
53	Koreja, DNR		2	-
54	Kosovo (UNSCR 1244)*	548	793	44,71%
55	Kuba	11	4	-63,64%
56	Kuvajt	4		-100,00%
57	Laos	3	4	33,33%
58	Latvija	1		-100,00%
59	Lesoto	2	7	250,00%
60	Libanon	3.617	4.390	21,37%
61	Libija	857	647	-24,50%
62	Madagaskar	7	4	-42,86%
63	Malavi	3	6	100,00%
64	Mali	2	1	-50,00%
65	Maroko	38	39	2,63%
66	Mauricijus	49		-100,00%
67	Mauritanija	1		-100,00%
68	Mijanmar	5	1	-80,00%
69	Moldavija	50	93	86,00%
70	Mongolija	4	29	625,00%
71	Namibija	1		-100,00%
72	Nepal	15	36	140,00%
73	Nepoznato državljanstvo	210	266	26,67%
74	Niger	1	2	100,00%
75	Nigerija	14	8	-42,86%
76	Obala Slonovače	3	3	0,00%
77	Oman	70		-100,00%
78	Pakistan	99	131	32,32%
79	Palestina	78	216	176,92%
80	Peru	10	5	-50,00%
81	Ruanda	2		-100,00%
82	Ruska Federacija	94	117	24,47%
83	Samoa		1	-
84	Saudijska Arabija	2.052	4.386	113,74%
85	Sejšeli	1		-100,00%
86	Senegal	8	2	-75,00%
87	Sijera Leone	3	16	433,33%
88	Srijska Arapska Republika	274	465	69,71%
89	Somalija	13	7	-46,15%
90	Sudan	58	65	12,07%
91	Svazilend	2		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
92	Sveta Lucija	1	2	100,00%
93	Šri Lanka	40	51	27,50%
94	Tadžikistan	13	33	153,85%
95	Tajland	92	46	-50,00%
96	Tanzanija	5	4	-20,00%
97	Togo		2	-
98	Tokelau		1	-
99	Trinidad i Tobago	2	9	350,00%
100	Tunis	54	35	-35,19%
101	Turkmenistan	6	27	350,00%
102	Uganda	38	42	10,53%
103	Ujedinjeni Arapski Emirati	2.406	22	-99,09%
104	Ukrajina	62	41	-33,87%
105	Uzbekistan	6	54	800,00%
106	Vijetnam	113	172	52,21%
107	Zambija	12	4	-66,67%
108	Zelenortska Ostrva	1		-100,00%
109	Zimbabve		3	-
UKUPNO:		16.351	16.970	3,79%

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 3

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2014. I 2015. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Alžir	5	19	280,00%
2	Armenija	1	26	2500,00%
3	Azerbejdžan	8		-100,00%
4	Bahrein		7	-
5	Bangladeš	2		-100,00%
6	Burundi		1	-
7	Egipat		4	-
8	Filipini		1	-
9	Gruzija	4	3	-25,00%
10	Haiti		1	-
11	Indija	1		-100,00%
12	Irak	1	1	0,00%
13	Jemen		2	-
14	Jordan		3	-
15	Južna Afrika	1	6	500,00%
16	Kamerun		3	-
17	Kazahstan		4	-
18	Kirgistan	3	1	-66,67%
19	Kolumbija	1		-100,00%
20	Liberija		1	-
21	Maroko	1	5	400,00%
22	Mianmar		2	-
23	Mauritanija		1	-
24	Moldavija	2	2	0,00%
25	Mozambik		3	-
26	Nepal		1	-
27	Nigerija		1	-
28	Obala Slonovače		2	-
29	Palestina		1	-
30	Peru		9	-
31	Sijera Leone		1	-
32	Sirijska Arapska Republika		2	-
33	Sudan	7		-100,00%
34	Šri Lanka		1	-

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
35	Tajland		1	-
36	Tanzanija		1	-
37	Tunis	21	2	-90,48%
38	Uganda		1	
39	Uzbekistan		1	-
UKUPNO:		58	120	106,90%

ANEKS 4

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2014. I 2015. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Afganistan		1	-
2	Albanija	19	19	0,00%
3	Alžir	2		-100,00%
4	Armenija	4	2	-50,00%
5	Australija	1		-100,00%
6	Austrija	64	71	10,94%
7	Azerbejdžan	6	1	-83,33%
8	Bahami	1		-100,00%
9	Belgija	1	1	0,00%
10	Benin		1	-
11	Bez državljanstva	4	2	-50,00%
12	Bjelorusija	24	17	-29,17%
13	Bolivija	1		-100,00%
14	Brazil		1	-
15	Burkina Faso	1	1	0,00%
16	Crna Gora	38	34	-10,53%
17	Češka Republika	6	1	-83,33%
18	Danska	5	6	20,00%
19	Dominikanska Republika		6	-
20	Egipat	11	2	-81,82%
21	Ekvador	1	1	0,00%
22	Filipini	2	2	0,00%
23	Finska		2	-
24	Francuska	13	9	-30,77%
25	Gana	1		-100,00%
26	Gruzija	11	2	-81,82%
27	Holandija	5	10	100,00%
28	Hrvatska	346	343	-0,87%
29	Indija	4	2	-50,00%
30	Indonezija		2	-
31	Irak		2	-
32	Iran	2		-100,00%
33	Irska	1	2	100,00%
34	Italija	28	19	-32,14%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
35	Jemen		1	-
36	Jordan	3	10	233,33%
37	Južna Afrika	5	2	-60,00%
38	Kamerun	1		-100,00%
39	Kanada		2	-
40	Kazahstan	17	34	100,00%
41	Kenija	1		-100,00%
42	Kina	5	11	120,00%
43	Kirgistan	1		-100,00%
44	Kolumbija		4	-
45	Komori		1	-
46	Kongo Demokratska Republika	5	2	-60,00%
47	Kosovo (UNSCR 1244)*	762	698	-8,40%
48	Kuba		2	-
49	Kuvajt	1		-100,00%
50	Latvija		1	-
51	Libanon	3	4	33,33%
52	Libija	13	7	-46,15%
53	Litvanija	2	1	-50,00%
54	Madagaskar	1		-100,00%
55	Mađarska	4	16	300,00%
56	Makedonija	10	57	470,00%
57	Malezija	2		-100,00%
58	Malta		1	-
59	Maroko	1	4	300,00%
60	Mauricijus	7		-100,00%
61	Moldavija	14	69	392,86%
62	Nepoznato državljanstvo	4	9	125,00%
63	Norveška	4	4	0,00%
64	Njemačka	57	93	63,16%
65	Oman	2		-100,00%
66	Pakistan	3	1	-66,67%
67	Palestina	3	6	100,00%
68	Peru	2	2	0,00%
69	Poljska	23	22	-4,35%
70	Portugal	3	1	-66,67%
71	Rumunija	3	6	100,00%
72	Ruska Federacija	2	6	200,00%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
73	Saudijska Arabija	11	6	-45,45%
74	Senegal	1		-100,00%
75	Sirijska Arapska Republika	1	2	100,00%
76	Sjedinjene Američke Države		2	-
77	Slovačka	4	3	-25,00%
78	Slovenija	26	44	69,23%
79	Srbija	121	165	36,36%
80	Sudan		1	-
81	Španija	4	5	25,00%
82	Šri Lanka	2		-100,00%
83	Švajcarska	10	15	50,00%
84	Švedska	3	4	33,33%
85	Tajland	3	1	-66,67%
86	Togo	1		-100,00%
87	Trinidad i Tobago		1	-
88	Tunis	2	6	200,00%
89	Turkmenistan	1		-100,00%
90	Turska	213	531	149,30%
91	Ujedinjeni Arapski Emirati	10	5	-50,00%
92	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	1	-80,00%
93	Ukrajina	1	1	0,00%
94	Uzbekistan	2		-100,00%
UKUPNO:		1.987	2.432	22,40%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 5

OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2014. I 2015. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Afganistan	13	4	-69,23%
2	Albanija	4	8	100,00%
3	Armenija		3	-
4	Bosna i Hercegovina	78	77	-1,28%
5	Crna Gora	5	8	60,00%
6	Egipat	1		-100,00%
7	Finska		1	-
8	Hrvatska	12	13	8,33%
9	Irak	4	3	-25,00%
10	Iran	3		-100,00%
11	Kamerun	1		-100,00%
12	Kina		1	-
13	Kongo, DR		1	-
14	Kosovo (UNSCR 1244)*	17	3	-82,35%
15	Mađarska		1	-
16	Makedonija	2		-100,00%
17	Nepoznato državljanstvo		6	-
18	Pakistan	5	1	-80,00%
19	Palestina	1		-100,00%
20	Sirijska Arapska Republika	9		-100,00%
21	Srbija	17	14	-17,65%
22	Šri Lanka	3		-100,00%
23	Turska	14	35	150,00%
UKUPNO:		189	179	-5,29%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 6

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAČAK U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Afganistan	2	5	150,00%
2	Albanija	39	34	-12,82%
3	Alžir	7	6	-14,29%
4	Argentina	3	2	-33,33%
5	Armenija	3	3	0,00%
6	Australija	34	25	-26,47%
7	Austrija	368	376	2,17%
8	Azerbejdžan	9	13	44,44%
9	Bahrein	1	2	100,00%
10	Bangladeš	2	3	50,00%
11	Barbados	2		-100,00%
12	Belgija	8	13	62,50%
13	Bjelorusija	11	9	-18,18%
14	Bolivija	1	1	0,00%
15	Brazil	19	17	-10,53%
16	Bugarska	35	26	-25,71%
17	Burkina Faso		2	-
18	Crna Gora	646	736	13,93%
19	Čad	1	3	200,00%
20	Češka Republika	44	31	-29,55%
21	Čile		3	-
22	Danska	10	12	20,00%
23	Dominikanska Republika	2	1	-50,00%
24	Egipat	71	96	35,21%
25	Ekvador	1	1	0,00%
26	Eritreja	1		-100,00%
27	Estonija		1	-
28	Etiopija	4	4	0,00%
29	Filipini	5	9	80,00%
30	Finska	7	6	-14,29%
31	Francuska	60	66	10,00%
32	Gana	4	5	25,00%
33	Grčka	17	20	17,65%
34	Gruzija	2	2	0,00%
35	Gvatemala	2	1	-50,00%
36	Gvineja Bisao	2	1	-50,00%
37	Holandija	56	54	-3,57%
38	Honduras		1	-3,57%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
39	Hong Kong	1	2	100,00%
40	Hrvatska	1.104	1.142	3,44%
41	Indija	36	30	-16,67%
42	Indonezija	6	9	50,00%
43	Irak	4	11	175,00%
44	Iran	33	27	-18,18%
45	Irska	5	5	0,00%
46	Island	2	3	50,00%
47	Italija	210	263	25,24%
48	Izrael	9	7	-22,22%
49	Jamajka		1	-
50	Japan	3	3	0,00%
51	Jemen	5	4	-20,00%
52	Jordan	24	49	104,17%
53	Južna Afrika	5	9	80,00%
54	Kamerun	2	1	-50,00%
55	Kanada	19	36	89,47%
56	Katar	2	10	400,00%
57	Kazahstan	1		-100,00%
58	Kenija	3	3	0,00%
59	Kina	1.213	1.097	-9,56%
60	Kipar	1	1	0,00%
61	Kirgistan	5	5	0,00%
62	Kolumbija		4	
63	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
64	Koreja, Republika	21	13	-38,10%
65	Kostarika	4	8	100,00%
66	Kuvajt	41	72	75,61%
67	Latvija	3	3	0,00%
68	Libanon	9	16	77,78%
69	Libija	138	248	79,71%
70	Litvanija	8	6	-25,00%
71	Luksemburg	1	1	0,00%
72	Madagaskar		3	-
73	Mađarska	28	27	-3,57%
74	Makedonija	580	658	13,45%
75	Malavi		1	-
76	Malezija	11	16	45,45%
77	Malta		1	-
78	Maroko	8	11	37,50%
79	Mauricijus	1		-100,00%
80	Mauritanija		4	-

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
81	Meksiko	5	6	20,00%
82	Mijanmar		1	-
83	Mikronezija	1		-100,00%
84	Moldavija	30	29	-3,33%
85	Mongolija	3	2	-33,33%
86	Nepal	4	2	-50,00%
87	Nepoznato državljanstvo	1	2	100,00%
88	Niger		1	-
89	Nigerija	1	2	100,00%
90	Nikaragva	1	1	0,00%
91	Norveška	8	11	37,50%
92	Novi Zeland	2	2	0,00%
93	Njemačka	361	391	8,31%
94	Obala Slonovače	1	1	0,00%
95	Pakistan	11	28	154,55%
96	Palestina	29	44	51,72%
97	Peru	2	2	0,00%
98	Poljska	58	39	-32,76%
99	Portugal	3	5	66,67%
100	Rumunija	32	38	18,75%
101	Ruska Federacija	202	212	4,95%
102	Saudijska Arabija	29	56	93,10%
103	Senegal	1		-100,00%
104	Singapur	2	2	0,00%
105	Sirijska Arapska Republika	80	116	45,00%
106	Sjedinjene Američke Države	233	252	8,15%
107	Slovačka Republika	30	31	3,33%
108	Slovenija	173	153	-11,56%
109	Somalija	1	1	0,00%
110	Srbija	2.431	2.544	4,65%
111	Sudan	15	21	40,00%
112	Svazilend	5	3	-40,00%
113	Španija	30	30	0,00%
114	Šri Lanka	3	2	-33,33%
115	Švajcarska	42	55	30,95%
116	Švedska	20	16	-20,00%
117	Tadžikistan	4	5	25,00%
118	Tajland	1	3	200,00%
119	Tanzanija	3	4	33,33%
120	Tunis	10	10	0,00%
121	Turska	1.959	2.919	49,00%
122	Uganda	3	3	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
123	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	11	1000,00%
124	Ujedinjeno Kraljevstvo	80	83	3,75%
125	Ukrajina	74	80	8,11%
126	Uzbekistan	9	10	11,11%
127	Venecuela	1	1	0,00%
128	Zambija	1	1	0,00%
129	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		11.022	12.633	14,62%

ANEKS 7

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAČAK U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Albanija	4	2	-50,00%
2	Alžir	3	2	-33,33%
3	Armenija	1		-100,00%
4	Austrija	18	33	83,33%
5	Azerbejdžan	2		-100,00%
6	Bjelorusija	1	3	200,00%
7	Brazil		1	-
8	Bugarska	6	9	50,00%
9	Crna Gora	93	107	15,05%
10	Češka Republika	7	7	0,00%
11	Egipat	10	12	20,00%
12	Eritreja		1	-
13	Estonija	1	1	0,00%
14	Etiopija	2		-100,00%
15	Filipini	1		-100,00%
16	Finska	1	1	0,00%
17	Francuska	5	3	-40,00%
18	Grčka	1		-100,00%
19	Gruzija	1	3	200,00%
20	Holandija	9	5	-44,44%
21	Hrvatska	138	108	-21,74%
22	Indija	9	1	-88,89%
23	Indonezija		1	-
24	Irak	1	1	0,00%
25	Iran	5	12	140,00%
26	Irska	2		-100,00%
27	Italija	11	14	27,27%
28	Jordan	8	7	-12,50%
29	Južna Afrika		1	-
30	Kanada	1		-100,00%
31	Kazahstan		1	-
32	Kina	86	94	9,30%
33	Kirgistan		1	-
34	Koreja, Republika		3	-

Red. br.	DRŽAVA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
35	Kuvajt	1		-100,00%
36	Libanon	1	1	0,00%
37	Libija		1	-
38	Litvanija		2	-
39	Mađarska	2	3	50,00%
40	Makedonija	82	63	-23,17%
41	Malezija	1	1	0,00%
42	Maroko	2	2	0,00%
43	Meksiko		1	-
44	Moldavija	6	9	50,00%
45	Njemačka	41	57	39,02%
46	Pakistan		6	-
47	Palestina		2	-
48	Poljska	9	4	-55,56%
49	Rumunija	2	6	200,00%
50	Ruska Federacija	28	36	28,57%
51	Saudijska Arabija	4	2	-50,00%
52	Senegal	1		-100,00%
53	Sirijska Arapska Republika	11	12	9,09%
54	Sjedinjene Američke Države	9	8	-11,11%
55	Slovačka Republika	3	7	133,33%
56	Slovenija	6	16	166,67%
57	Srbija	6	9	50,00%
58	Sudan	6	9	50,00%
59	Svazilend	1		-100,00%
60	Švajcarska	13	7	-46,15%
61	Švedska	1	2	100,00%
62	Tajland	1		-100,00%
63	Tunis	1		-100,00%
64	Turska	77	88	14,29%
65	Ujedinjeni Arapski Emirati	1		-100,00%
66	Ujedinjeno Kraljevstvo	3	7	133,33%
67	Ukrajina	17	12	-29,41%
68	Uzbekistan		1	-
UKUPNO:		763	808	5,90%

ANEKS 8

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2015. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				9	9
2	Albanija	9			39	31
3	Argentina			1	1	1
4	Armenija					5
5	Australija	1				
6	Austrija	6				
7	Azerbejdžan	6				
8	Bangladeš					1
9	Bjelorusija		1			
10	Brazil	3	1		2	
11	Bugarska	4				
12	Crna Gora	12		2	9	5
13	Češka Republika	4				
14	Čile				1	
15	Danska				1	
16	Dominikanska Republika	1				
17	Egipat	2			5	
18	Filipini				2	
19	Francuska	9				
20	Gana	1				
21	Holandija	4				
22	Hrvatska	58		3	10	5
23	Indija	1	1			
24	Indonezija		1			
25	Irak				1	1
26	Iran		1		1	
27	Irska	1				
28	Italija	17	1			
29	Japan	1				
30	Jemen				1	
31	Južna Afrika	1			1	

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvизnog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
32	Kamerun					1
33	Kina	123	22		4	2
34	Kiribati			1	1	
35	Kongo					1
36	Koreja, Republika	9				
37	Kosovo (UNSCR 1244)*	5		1	25	11
38	Kuvajt				4	
39	Latvija	1				
40	Libanon		2			
41	Libija				4	
42	Mađarska	2				
43	Makedonija	27	1	1	4	4
44	Malavi	1				
45	Malta		1			
46	Maroko			1	1	1
47	Meksiko		1			
48	Moldavija		1			
49	Norveška	6	1			
50	Njemačka	9		1	2	1
51	Pakistan		1			
52	Palestina				1	
53	Poljska	6	1			1
54	Portugal	1				
55	Rumunija	4	2	1	2	
56	Ruska Federacija	4	2			1
57	SAD		2			
58	Saudijska Arabija		1		4	
59	Sijera Leone				5	5
60	Singapur	1				
61	Sirijska Arapska Republika	3			3	3
62	Slovačka	1	1			
63	Slovenija	14	3		2	
64	Srbija	251	3	36	89	56
65	Sudan	1	3		1	1
66	Španija					1

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
67	Švajcarska	2				
68	Tajland				1	
69	Turska	54	7	3	56	45
70	Ujedinjeno Kraljevstvo	1	1	1	1	1
71	Ukrajina	3	1		1	
UKUPNO:		670	63	52	294	193

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 9

PODNESENI ZAHTEVI ZA MEĐUNARODNU ZAŠTITU (AZIL) NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2006. DO 2015. GODINE

Red. Br.	DRŽAVA	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan									11	11	2	2			6	6	10	10	6	6	35	35
2	Alžir							1	1	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3			25	25
3	Armenija															1	1	3	3	2	5	6	9
4	Bangladeš			1	1											6	6	2	2	1	1	10	10
5	Bez državljanstva															1	1					1	1
6	Brazil			1	1																	1	1
7	Centralna Afrička Republika																	1	1			1	1
8	Crna Gora			2	2															1	1	3	3
9	Egipat											1	1					1	1			2	2
10	Eritreja													3	3							3	3
11	Etiopija									3	3	1	1					1	1			5	5
12	Francuska							1	1													1	1
13	Gruzija							1	1													1	1
14	Haiti									1	1											1	1
15	Hrvatska	3	3			2	2	1	1											1	1	7	7
16	Indija					6	6															6	6
17	Irak	1	1					3	3	2	2					1	1	4	4	4	4	15	15
18	Iran			2	2					1	3	2	3	1	1	2	2	1	1			9	12
19	Jordan	1	1																			1	1
20	Kamerun					1	1	1	1	1	2	1	2				1	1	4	4	9	11	
21	Kazahstan									1	1											1	1
22	Kina	1	1	3	3			1	1	1	1											6	6
23	Kongo DR																1	1	1	1	2	2	
24	Kongo, Republika																		1	1	1	1	
25	Kuba																		1	1	1	1	
26	Libija												2	2								2	2
27	Litvanija			1	1																	1	1
28	Mađarska														1	1						1	1
29	Makedonija	1	1	1	1	4	7															6	9
30	Mali																			1	1	1	1
31	Maroko											5	6	2	2			2	2			9	10
32	Mijanmar													1	1							1	1

Red. Br.	DRŽAVA	2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
33	Moldavija	2	2											1	1							3	3	
34	Nigerija							1	1			1	1			1	1					3	3	
35	Njemačka	1	1					1	1	1	1											3	3	
36	Pakistan			2	2	1	1			1	1	4	4			2	2					10	10	
37	Palestina	1	1			1	2					4	4	2	2	1	1	1	1	1	3	3	13	14
38	Poljska	1	2			1	1															2	3	
39	Rumunija	2	2							1	1											3	3	
40	Ruska Federacija							1	1													1	1	
41	SAD																	1	1			1	1	
42	Sijera Leone																			5	5	5	5	
43	Sirijska Arapska Republika			1	1			1	2	1	1			22	35	36	59	4	4	5	5	70	107	
44	Slovenija	2	2																			2	2	
45	Somalija											1	1			1	1	2	2			4	4	
46	Srbija			132	564	28	73	17	55	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	3	3	207	751	
47	Srbija i Crna Gora	21	52																			21	52	
48	Sudan																	4	4			4	4	
49	Šri Lanka			3	3	1	1								1	1	1	1				6	6	
50	Tunis							1	1			2	2	1	1							4	4	
51	Turska					1	1	1	1						1	1				2	3	5	6	
52	Ukrajina																	1	1	1	1	2	2	
UKUPNO:		37	69	149	581	46	95	32	71	38	64	41	46	40	53	73	100	45	45	42	46	543	1.170	

ANEKS 10

BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2014. I 2015. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
1	Albanija	2	2	0,00%
2	Alžir		1	-
3	Argentina	1		-100,00%
4	Australija	1	1	0,00%
5	Austrija	44	43	-2,27%
6	Azerbejdžan	2	1	-50,00%
7	Bahrein	2	5	150,00%
8	Bangladeš	1	1	0,00%
9	Belgija	2	2	0,00%
10	Bermuda	1		-100,00%
11	Bjelorusija	3	3	0,00%
12	Bolivija	1	1	0,00%
13	Brazil	5	9	80,00%
14	Bugarska	5	6	20,00%
15	Crna Gora	69	74	7,25%
16	Češka Republika	2	8	300,00%
17	Danska		1	-
18	Dominikanska Republika	1		-100,00%
19	Egipat	18	37	105,56%
20	Etiopija		1	-
21	Francuska	10	9	-10,00%
22	Gana		4	-
23	Grčka	2	6	200,00%
24	Holandija	13	17	30,77%
25	Holandski Antili	1	1	0,00%
26	Hrvatska	237	214	-9,70%
27	Indija	10	13	30,00%
28	Irak	1	11	1000,00%
29	Iran	10	6	-40,00%
30	Irska	2	3	50,00%
31	Italija	81	109	34,57%
32	Izrael		2	-
33	Japan	3	1	-66,67%
34	Jemen		1	-

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
35	Jordan	5	9	80,00%
36	Južna Afrika	1	1	0,00%
37	Kamerun	1	4	300,00%
38	Kanada	5	9	80,00%
39	Katar	6	13	116,67%
40	Kina	288	238	-17,36%
41	Kirgistan	1	1	0,00%
42	Koreja, Demokratska Republika	2	1	-50,00%
43	Koreja, Republika	3	1	-66,67%
44	Kuvajt	52	75	44,23%
45	Libanon	1	2	100,00%
46	Libija	16	25	56,25%
47	Litvanija	2	2	0,00%
48	Mađarska	12	10	-16,67%
49	Makedonija	36	43	19,44%
50	Malezija	3	3	0,00%
51	Meksiko	1		-100,00%
52	Nepal	1	1	0,00%
53	Nigerija		2	-
54	Norveška	1	1	0,00%
55	Novi Zeland		1	-
56	Njemačka	53	45	-15,09%
57	Obala Slonovače	1	1	0,00%
58	Oman		2	-
59	Pakistan	2	3	50,00%
60	Palestina	1	2	100,00%
61	Poljska	8	10	25,00%
62	Portugal	1	1	0,00%
63	Rumunija	5	8	60,00%
64	Ruska Federacija	45	49	8,89%
65	Saudijska Arabija	26	54	107,69%
66	Senegal	1		-100,00%
67	Sirijska Arapska Republika	24	46	91,67%
68	Sjedinjene Američke Države	12	23	91,67%
69	Slovačka	9	9	0,00%
70	Slovenija	52	59	13,46%
71	Srbija	642	701	9,19%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2014	2015	+/- (%) (2015/2014)
72	Svaziland	2	1	-50,00%
73	Španija	6	11	83,33%
74	Švajcarska	5	5	0,00%
75	Švedska	3	3	0,00%
76	Turska	319	353	10,66%
77	Ujedinjeni Arapski Emirati		24	-
78	Ujedinjeno Kraljevstvo	8	9	12,50%
79	Ukrajina	4	10	150,00%
80	Uzbekistan	1		-100,00%
81	Vijetnam		1	-
UKUPNO:		2.197	2.465	12,20%

Podržano od:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Tehnička podrška:

International Organization for Migration (IOM)